

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petič 2 D, do 100 vrt 3 D 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicji beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Poset angleške mornarice v Dalmaciji

Ta teden so naše male bojne ladje pozdravile v jadranskih vodah zastopnike velike angleške mornarice, največjega in najmočnejšega ladjstva na svetu.

Velika Britanija, kdo nima respekta pred njo. Četrtna sveta ji pripada, več kot četrtina človeškega rodu ji je pokorna, posluša glas mogočnega gospodarstva iz Londona. Prijateljstvo Velike Britanije pomeni mnogo; kdor si je zares pridobil njeno naklonjenost, si more to šteti zelo v dobro.

Mi iz Jugoslavije si ne moremo laskati, da imamo v Angležih svoje najboljše prijatelje. Za Anglijo smo mi ipak del Balkana, del onega Balkana, odkoder so že večkrat politične nevihte zaprtele Evropi in jo nele enkrat tudi že dobobra razburkala. V Londonu pa imajo evropske nevihte radi le, ako spravijo po koncu samo kontinentalno Evropo, ne pa angleških otokov. Toda fatum Balkana je bil doslej vedno, da so njegove projekcije baš Veliko Britanijo takorekoč najbolj vznemirjale; Angleži so bili zadnjih sto let, odkar igra Balkan samostojno vlogo v politiki, baš za balkanske dogodke silno občutljivi; Turčija, Rusija, Anglija in naposled Nemčija, njih križajoči se interesi so imeli tu svoj najobčutljivejši živec.

Odkar ni carske Rusije in še mnoge druge, je izgubil Balkan za Anglijo oni veliki interes; težisce angleške politike se je preneslo na Suez, v Mosul in Bagdad, v Perzijo itd. Le ko je bila Kemalova Turčija najopasnejša velikobritanski politični zgradbi, je imel Balkan zopet večji značaj za londonske gospode. Trdi se, da smo se jim mi baš ob oni priliki zelo zamerili; takrat ko nismo šli pomagat Grkom, ki so jih Turci zagnali nazaj na morje preko Smirne, in ko nismo šli braniti Carigrada ter Dardanel z vzhodno Trakijo. V Londonu imajo zelo radi, če se kdo angažira za vojno za angleške interese; take za sluge oni cenijo. Za nas stvar ipak ni bila vabljiva; Turkovi nismo radi gledali na povratku preko Bospora, ali na vsezadnje, za to pa vendarle nismo tu, da bi popravljali napake drugih, osobito če se nam prezentirajo v zvezi z ono Grčijo, s katero nas je vezal spomin na letinjo leta 1915.

Da, trdi se, da so nam Angleži od tedaj nenaklonjeni. Podpirajo italijansko politiko, osobito ako se uveljavlja v predelih, skozi katere ne gredo angleški žrvi. Tudi to poznamo in seveda nam ni všeč, zakaj zdi se nam, da bi v dilemi kdo naj gre z Anglijo, ali mi ali Italija, bač nam šla prednost. Mi ne prihajamo v poštev kot angleški nasprotniki, česar pa se o Italiji ne da trditi, saj je Suez in z njim se marsikaj v bližini onega področja, o katerem govori Mussolini kot o svojih domačih lužah. No, v Londonu pred italijanskimi velikimi govori, očitno se nimajo respekta, dokler ni ničesar realnega za njimi in mi kot eventualni podporniki angleških interesov se ne prihajamo v poštev.

Taka je situacija. V ostalem nas Angleži gledajo kot napol Azijate in nam posvečajo pozornosti temu primerno. Mi se zavedamo, da je na nas in samo na nas, da si pridobimo respekta pred Evropo in tudi pred Angleži; uspeh je v napredovanju naše civilizacije, naše kulture, naše notranje gospodarske in splošne državne organizacije. Mi smo imeli do Anglije svoje simpatije; bila je naš zavezanik v veliki osvobodilni vojni in tega ji ne pozabimo nikdar. V dalmatinskih lukah so Angleži pozdravljali predstavniki naše države in topovi so si grmeli v pozdrav. Naj bi se angleški gostje dobro počutili na našem obrežju, kjer biva sicer rod, ki se z njimi ne more meriti, ki pa se zaveda, da je del one velike rase, one velike skupine ljudstev, ki se je znala uveljaviti v mednarodnem življenju in se bo znala tudi v bodoče. V tem mislih in v tem znamenju pozdravljamo velikobritansko mornarico v sinjih naših vodah.

Katastrofa Sumatre

Amsterdam, 10. julija. Na Sumatri vlada nepopisna panika. Od dneva do dneva se množe poročila o podrobostih vulkanske erupcije in potresa. Število smrtnih žrtev presega že tisoč. Vulkan Merapi bruhla že dva dni. Na zapadnem pobočju se je pogreznila zemlja in odprl se je velikanski prepad, napolnjen z žarečo lavo. Z zapadnega vrha Merapija se že od srede razliva širok veletok lave. — Pogled na vulkan je stražen. Prebivalstvo beži na vse strani.

Odgoditev formalne krize

I radičevci i radikali popuščajo in preklicujejo svoje vojne napovedi. — Vlada bo ostala še preko poletja. — Nikić zbira in ojačuje svoj klub.

Beograd, 10. julija. Politična situacija je na videz nespremenjena, v resnici pa znači vsaj začasno veliko olajšanje za g. Uzunovića. Stjepan Radić, ki je bil v Dalmaciji in v Zagrebu tako bojevit, je dal po svojih beograjskih emisarijih zopet enkrat vse svoje bojne napovedi demantirati, radikali pa v revanžo zatrjujejo, da se nič ne pogajajo z davidovičevci. Podoba je, da sta obe stranki prišli do prepričanja, da še ni čas za obračun, in sta zato preteči izbruh krize odgodili.

Težje bo pomirjenje g. Uzunovića s pašičevci. Danes pa poročajo, da se g. Pašić vrne še le avgusta, zato do takrat ni pričakovati, da bi njegovi prijatelji podvzeli kakšne odločilne korake. Računati je treba, da je kriza odgodena do konca poletja.

Beograd, 10. julija. Radikali so z ozirom na nastali politični položaj mnenja, da se njih nikakor ne tičejo sklepi, ki so bili sprejeti na seji vodstva HSS v Zagrebu in da morejo ti sklepi postati pomembni za splošni politični položaj šele tedaj, ko bodo oficijelno sporočeni predsedniku in ko bo HSS objavila svoje zahteve tudi radikalnemu poslanskemu klubu. V splošnem se smatra, da radičevci tega ne bodo storili, vsaj pa ne stavili takih zahtev, kakršnih ministriški predsednik Uzunović ne bi mogel sprejeti. V nasprotnem slučaju bo nastala težka kriza, ker bo Uzunović prisiljen, da podvzame potrebne korake za razčiščenje situacije. Položaj je doslej še neizpremenjen. Včeraj ni došlo do pričakovanega sestanka med Pavlom Radićem in Uzunovićem, bržkone zaradi tega, ker je Pavle Radić še pričakoval navodila z Bleda od Stepana Radića.

Iz Radičeve stranke izključeni minister dr. Nikić pripravila akcijo za vzpostavitev svojega prejšnjega poslanskega kluba. Dr. Nikić upa, da bo v tej svoji akciji uspel. Ob povratku ministra dr. Superine iz Praga bo pozval tudi tega, naj zopet izstopi iz Radičevega kluba in osnuje z njim skupen klub, kakršnega sta imela že prej. Dr. Nikić je mnenja, da bo pritegnil vse poslance, ki so stali preje na njegovi strani in da bo moral prestopiti Radić v opozicijo, ako se bodo razmere ugodno razvijale. V tem primeru upa dr. Nikić, da bo pritegnil še večje število poslancev na svojo stran ter ustvaril v Narodni skupščini tak položaj, ki bo omogočil odločilen boj proti Radičevi struji.

Stjepan Radić o svoji avdijenci in svojih načrtih

Radić predlaga polmilijardno notranje investicijsko posojilo. — Dr. Nikića hoče izročiti korupcijskemu odboru. — Kralju in kraljici je govoril o krasotah Dalmacije. — Sedaj gre še na oddih v Baško.

Bled, 10. julija.

Bivanje Stepana Radića na Bledu, ki pri nas nikakor ni več nov gost, se je tudi tokrat izpremenilo v ljubeznjivo idilo. Obdan od članov svoje obitelji in svojih najožjih se je pripeljal hrvaški tribun na Bled in se podal h kralju v avdijenco, da vnovič uvrsti položaj svoje stranke v vladi in da, kakor se je sam izjavil, poda kralju nov material, ki ga bo lahko porabil pri svojih razmotiranih. Avdijenca je trajala dve uri, kralj ga je pridržal pri obedu. Ob 15. je nato g. Radić podal novinarjem v hotelu »Triglav« daljše izjave, da je s kraljem lepo govoril o vseh gospodarskih in političnih vprašanjih.

Situacija, pravi Radić, je dobra, a sedanja vlada, ki jo smatra za načelno najboljšo, ima možnost, da jo še popravi. Narodna skupščina naj bi se sestala v avgustu, da reši agrarno vprašanje in davčno reformo. Radić predlaga razpis notranjega in investicijskega posojila v znesku pol milijarde, čigar postavke po 100 milijonov dinarjev bi se uporabile za naslednjih pet nalog:

1. za ureditev pristanišč in plovbe ob Jadranski obali,
2. za ureditev Popova, Neretvanskega in Vrgovskega jezera,
3. za ureditev plovbe po Savi od Ljubljane dalje,
4. za vodne zgradbe v Vojvodini in
5. za pomoč poplavlencem.

O zunanjih politiki je Radić samo omenil, da je s kraljem največ govoril o Bolgariji in Rusiji. Glede netunskih konvencij je kralju razložil, da je opozicija pri debati v Narodni skupščini nastopala defetistično. Dr. Ninčić se je malo preplašil, a dr. Krajač je celo pobegnul v planine. Stvar s konvencijami pa ni tako huda in Radić predlaga, naj se sprejmejo najdalje za tri leta, ne pa za pet. S tem stališčem se strinja tudi dr. Krajač.

O svojih odnošajih napram radikalom je bil Radić dovolj rezerviran. Priznava sicer, da obstajajo spori, toda navzlic temu stoji vlada trdno. Uzunovičeva avdijenca na Bledu je veljala samo poplavam. Svojo glavno ost naperja Radić proti dr. Nikiću, katerega je moral brez debate izključiti iz kluba, ker je to zahtevo podpisalo 36 poslancev. Verjetno je, da bodo zadeve dr. Nikića predložene anketnemu odboru, ki je kompromitujoči material proti dr. Nikiću zelo resen.

Početkom svojega intervjuja v hotelu »Triglav«, kamor je peš prikorakal iz Suvobora v spremstvu zeta inž. Košutiča in dr. Kežmana, je bil Radić nekoliko rezerviran. Opažati je bilo na njem utrujenost. Kakor je sam povedal novinarjem, je pri dvorskem kosilu obilno

govoril s kraljem in kraljico in je razgovor potekel o vseh možnih vprašanjih. Posebno je Radić kraljici razlagal lepoto naših primorskih letovišč, med katerimi smatra Makarsko za najlepšo. Podal je kraljici cel letoviški referat in tudi ni pozabil omeniti znane pesmi o Splitu: »Ca je Londra kontra Splitu grad«. Med kosilom je prišel v dvorano tudi mali prestolonaslednik, ki ga Radić naziva za carjeviča in pravi o njem, da je izredno ljubko dete z lepim čelom in bujnimi lasmi. Napram Radiću se je mali prestolonaslednik izjavil: »Imam opanke!« In Radić je nato tudi njemu pripovedoval, koliko je solca in lepote na jadranski obali. O razpoloženju kralja je dejal Radić, da je bil v začetku avdijence vesel, nato večkrat zamišljen, ob zaključku pa zelo umirjen. Od Radića se je prisrčno poslovil.

Tekom svojih izjav novinarjem, ki jih je izražal vrlo previdno in stilizirano, se je g. Radić polagoma razvil in končno iz političnega razgovora prešel v običajno kramljanje. »Najlujšeje so slovenske punce in najmilejše so slovenske pesmi«, tako je dejal in začel peti: »Slovenka sem, tako je mati dajala.« Slovenski patriotizem je prisrčen. Slovenci niso govorniki, oni so skromni, zato pa vestni in prijetni družabniki. Nikolet, kakor so Slovenke, je Radić zaključil pogovor in se odpravil od hotela »Triglav« v dr. Shweglovo vilo »Wilsonio« k svoji obitelji, ki je čas njegove avdijence porabila za ogled Bleda in se je vozila po jezeru. Zvečer se je v Wilsoniji vršilo malo obiteljsko slavlje. V Radičevi družbi sta se namreč na Bledu poleg drugih sorodnikov nahajala tudi njegov svak g. Vavrinec z gospo ter direktor Plitvičkih hotelov Josu Prpić, brat znanega radičevskega finančnika.

Danes zjutraj se je vsa družba v salonskem vozu z brzovlakom odpravila iz Lesc k povratku v Zagreb. Vlak je imel 45 minut zamude.

Ljubljana, 10. julija.

Na povratku z Bleda v Zagreb je prisel Stepan Radić s svojo obitelji in svojim spremstvom z gorenjskim brzovlakom v Ljubljano. Vlak je imel precej zamude. Gosp. Radić se v Ljubljani ni ustavil, ampak je takoj nadaljeval pot v Zagreb. Tudi na povratku se je vozil v reparacijskem salonskem vagonu »Sokol«. Na kolodvoru v Ljubljani se je pri Radiću zgledal samo tajnik SKS g. Bukovec, dočim se je včeraj popoldne pri Radiću na Bledu predstavila deputacija radičevske okrajne organizacije v Radovljici.

Glasom informacij pri Radičevih stotomilijardnih se Stepan Radić zdrži

le še par dni v Zagrebu, nato pa se za kaka dva tedna poda v Baško na ponovni oddih. Projektirani niso zaenkrat nikaki večji shodi, na katerih bi Radić osebno nastopil. Sklicanje Narodne skupščine predlagajo radičevci za sredino ali konec avgusta in stavljajo kot minimalno zahtevo, da naj bi zasedala

vsaj en teden, da reši agrar v Dalmaciji in davčno reformo. Stepan Radić namreč pričakuje, da pri prihodnjih volitvah dobi v Dalmaciji 20 mandata, kakor se je sam izjavil, a glede Slovenije pravi, da bo rezultat »istotako ugoden«.

Napad zagrebških „Novosti“ na Radića

«Novosti» vztrajajo pri svoji trditvi, da je gosp. Radić govoril o zapravljanju milijard. — Njegov demanti označujejo za laž. — Prav neparlamentarna lekcija.

Zagreb, 10. julija. Stepan Radić je v svoji izjavi novinarjem na Bledu demantiral vesti listov, da je na seji HSS v Zagrebu govoril o zapravljanju milijard, o katerih se ne ve, kdo jih zapravlja, ter da je pri tem imenoval ime generala Živkovića. Radić je izjavil novinarjem, da je kralju označil to vest kot obrekovanje in podtikanje. Današnje zagrebške »Novosti« objavljajo članek, v katerem pravijo, da ta vest ni nobeno podtikanje. »Novosti« pišejo na naslov Stepana Radića: »Vi ste na seji svojega kluba zares rekli ono o »naših milijardah« in o »temni in tajni sili, ki jih zrej«, ter omenili v zvezi s tem ime generala Pere Živkovića. Mi imamo za to priče, kolikor jih

hočete, tudi z vaše strani. Ako vi to sedaj obžalujete, je to vaša stvar. To da rekli ste, kakor je tudi g. dr. Pernar nedavno rekel ono o pripravljani koalici med Pašičem, Pribečevićem in vami, in kakor vi, za vami pa vaši ljudje, vedno kaj govorite, kar vam je kasneje neprijetno in kar potem umikate ter demantirate tudi za ceno laži. Kajti vi g. Radić ste velik brbljavec, kar menda tudi veste. Menda so vam to že tudi drugi večkrat povedali. Mi pa se bojimo, da sploh ničesar drugega niste, kakor samo velik brbljavec. Končno je to vaša stvar. In če vas nekega dne vaš jezik ubije, vas gotovo ne bomo obžalovali.

Nova neurja in nove nesreče

Vremenskih nadlog ni konca ne kraja. — Vsak hip prihajajo nova poročila, da se je utrgal oblak. — Včeraj je bila zlasti prizadeta Hrvatska, kjer je na več krajih prekinjen promet.

Iz Srbije prihajajo poročila o novih poplavih, ki jim ni konca ne kraja. Nad mnogimi mesti se je ponovno utrgal oblak in posledica je bilo zopetno naraščanje rek, ki so prestopile bregove in vnovič poplavlile okolico. Tako se je utrgal oblak 8. t. m. nad Užicami in okolico. Strahoviti naliv je uničil vse posevke ter poplavljal travnike. Reka Cetinja je porušila velik most, drugega pa znatno poškodovala. Škoda se ni ugotovljena. Reke Morava, Cetinja in Skrapež so prestopile bregove in poplavlile vsa bližnja polja. Tudi nad krajem Divci se je 7. t. m. utrgal oblak. Voda je pri kilometru 53 železniške proge Zabrje - Valjevo poškodovala nasip. Promet je bil za nekaj časa prekinjen, pozneje pa zopet vzpostavljen.

Iz Sombora poročajo, da je položaj trenutno neizpremenjen. Nekoliko se je sicer situacija zboljšala, ker je nastopilo lepo vreme in gredo dela pri gradnji nasipov hitreje od rok. Dasi je Donava nad Apatinom padla za 38 cm, je položaj še vedno kritičen, ker je pri Apatinu samem in pri Bogojevem vodu zopet narasla za 8 cm, računajo pa na nadaljni porast vode v višini 20 do 30 cm. Ker so nasipi skozinskih premočeni, se je bati, da voda vsak hip prodrje. Pri kraju Čete v bližini Belja je voda 8. t. m. ponovno porušila nasip ter poplavlila 50 orolov zemljišča, 100 orolov pašnikov in 30 orolov vinograda. V zadnjem hipu je vojaštvu in prebivalstvu uspešno s provizoričnim nasipom zavezati nadaljnje prodiranje vode.

Vodno stanje Donave je bilo včeraj sledeče: Pasava 480, Dunaj 525 (—9), Bratislava 524 (—2), Budimpešta 598 (+12), Apatin 724 (+8), Bogojevo 725 (+9), Palanka 632 (+6) in Novi Sad 605 cm (+3). Malo soto Borča v Pančevcu je že več dni pod vodo. Voda je preplavila celo selo in vso njegovo okolico, tako da prebivalstvo nima kje bivati. Večina prebivalstva prebiva sedaj na podstrešjih in strehah svojih hiš. Tu sede ves dan, tu kosijo in spijo. Iz hiš morejo samo oni, ki imajo čolne. Voda je prodrla tudi v cerkev, razum malega prostora v sredini sela je vse ostalo pod vodo. Na tem suhem prostorku se zbira mladež in navzlic žalostni sliki, ki jo nudi vsa okolica, veselo pleše kolo. Sicer pa prebivalstvo v Borči ne toži mnogo, ker Donava vsako leto poplavi selo in so ljudje na to že navajeni. Letos je poplava samo večja kakor običajno. Borčani se ne boje, da jih voda odnese, boje se pa letos, da se jim porušijo hiše radi neprestane vlage. Nekatere hiše so se že res pričele rušiti.

Včeraj so divjala silna neurja tudi nad Hrvatsko. Na zagorski železniški progi je voda odnesla del nasipa in je bil promet ukinjen. Nad progo Zagreb - Drnje - Mučna Reka se je utrgal oblak in je vsak promet onemogočen. Poškodovan je neki železniški most. Oblak se je utrgal tudi nad okolico Koprivnice - Klošter. Železniški nasip je na mnogih krajih porušil. Na progi Caprag-Karlovac je med Hrastovico in Kraljevcem plaz zasul progo v dolžini 90 metrov. Znatno so poškodovane tudi nekatere druge lokalne proge na Hrvatskem.

Nad Koprivnico se je včeraj zjutraj utrgal oblak. Narasla Koprivnica je izstopila iz korita in preplavila velik del mesta. De mesta je en meter visoko pod vodo, v predmestju pa sega voda tudi poldrugi meter visoko. Nekatere hiše so se porušile in je bila povodna tega težko ranjena neka ženska. Škoda je ogromna. Vse mesto je kot izmrlo. Uradi in banke ne poslujejo, trgovine so zaprte. Mesto take katastrofe še ni doživelo.

Dne 8. t. m. je divjalo katastrofalno neurje nad Križevci. Selo je pod vodo. Na polju je strela ubila seljaka Imbra Savlika, očeta peterih otrok. V selu Sv. Peter je voda odplavila velik mlin, porušila pa tudi več mostov. Železniški promet Križevci - Koprivnica je prekinjen.

Tramvajska nesreča v Berlinu

Berlin, 10. julija. V eni izmed glavnih ulic berlinskega predmestja Tempelhofa se je pripetila velika tramvajska nesreča. 2 voza cestne železnice sta ob pol 7. zjutraj trčila drug v drugega, pri čemer je bilo težko in lahko ranjenih 19 oseb. Voza sta vozila v isti smeri. Udarce je bil tako močan, da so se razbile vse šipe v obeh vozovih in je potniške vrloge razsede na tla. Krivda na nesreči zadene kondukterja zadnjega voza, ki je v trenutku, ko je zapazil da ne more preprečiti trčenja, premočno zavrl. Vsled tega je voz zdrknil in je šel z večjo hitrostjo zavozil v tramvaj pred njim. Konduktjer je bil suspendiran.

MINISTRI PRI PAŠIČU

Karlove Vary, 10. julija. Včeraj do pol dne je Nikola Pašić sprejel ministre Mišo Trifunovića, dr. Milana Srđića, dr. Benjamina Superina, ki so se mudili v Pragi na vsesokolskem zletu ter so porabili to priliko za poset Pašića. Pašić bo ostal v Karlovih Varih še tri tedne. Njegovo stanje je zelo povoljno.

ZAUPNICA FRANCOSKI VLADI

Pariz, 10. julija. Francoski parlament je sinoči po končani finančni debati izrekel Briandovi vladi zaupnico z 269 glasovi proti 247.

Borzna poročila

Ljubljanska borza danes ni poslovala. Zagrebška borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Curih 109,7, Pariz 149, Newyork 56,58, London 275,75, Milan 196,50, Praga 167,90, Dunaj 801, Berlin 135,50.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9,135, Pariz 13,50, London 25,12, Newyork 516,50, Milan 18, Praga 15,30, Dunaj 73, Berlin 122,95.

Trst: Beograd 50,55, London 140, Newyork 28,60, Pariz 75, Praga 85, Curih 555.

Vsak Slovenec mora biti član Vodnikove družbe

Odmeki vsesokolskega zleta

Zahvalni proglas JSS — Zakaj ni bilo Poljakov. — Odhod naše vojske iz Bratislave. — Odmeki v inozemstvu. — V aeroplanu nad slavnostno povorko.

Prški listi objavljajo proglas Jugoslov. sokolskega saveza, ki se glasi:

Veliki nepozabni dnevi VIII. vsesokolskega zleta so za nami. Naši bratje in naše sestre so se vrnili domov. V zlati slovenski Pragi, ki je nas tako radostno sprejela in tako prišerno pozdravila, smo bili deležni toliko pozornosti in gostoljubnosti, da smo globoko ginjeni in da nam manjka besed, katerimi bi mogli izraziti svoje občutke.

Sprejelo in z ljubeznivostjo nas je obdalo češkoslovaško srce, ki je doslej vedno, v sreči in nesreči, vroče in bratsko čutilo z nami. Ko se poslavljamo od Prage in češkoslovaške zemlje, smatramo za svojo dolžnost zahvaliti se od vsega srca vsakemu za vse, kar ste nam dali lepega in dobrega iz bogatega vrelca svojih velikih, plemenitih in zadenih bratskih duš.

Ogromno delo češkoslovaškega Sokolstva, ki je doseglo med zletom višek svoje sile in slave, ostane jugoslovenskemu Sokolstvu trajna vzpodbuda k vedno večjim uspehom sokolskega dela. S tem hočemo dokazati, da smo in ostanemo vredni vaše bratske ljubezni.

Češkoslovenski Obci Sokolski, vsem bratom in sestram širom vaše domovine in Pragi, tej materi in zaščitnici slovenskega duha in sokolskega bratstva naša hvala in naš pozdrav!

Domovini zdravo! Nazdar!

V Pragi, dne 7. julija 1926.

Starešinstvo Jugoslovenskega Sokolskega Saveza.

Delegacija jugoslovenske armade, ki se je udeležila vsesokolskega zleta in ki je prispevala v četrtke ponoči iz Prage v Bratislavo, se je odpeljala v četrtke jutraj po priskrbenem slovesu s parnikom »Car Nikola II.« iz Bratislave. V pristanišču se je poslovil od gostov slovaški deželni poveljnik general Škvorč s svojim štabom in deputacijo častnikov bratislavske garnizije, dalje častna stotinja 23. pešpolka z godbo, jugoslovenski vicekonzul v Bratislavi Micič, zastopniki Češkoslovaško-jugoslovenske lige, Slovaške besede in drugih korporacij, kakor tudi številno občinstvo. Vodja jugoslovenske delegacije admiral Prica se je zahvalil generalu Škvorču za priščen sprejem na slovaških tleh, kakor je poveljnik po defiliranju gojencev vojne akademije med zvoki državnih himen odpeljal iz Bratislave. General Škvorč je izročil pred odhodom admiralu Pricu in častnikom delegacije celo serijo lepih fotografij iz vojaškega življenja na Slovaškem. Adm. Prica je poslal iz Bratislave poveljstvu prške garnizije sledečo brzojavico: »Pri odhodu iz Vaše divne domovine posiljam prški garniziji bratske pozdrave za priščni sprejem.«

Na banketu, ki ga je priredil poljski poslanik v Pragi grof Lasocki na čast zletni delegaciji mesta Varšave in poljskim novinarjem, je govoril tudi predsednik poljskih novinarjev v Poznaniu Powidzki, ki je izjavil, da je poljskim Sokolom samim zelo žal, da se niso mogli oficijelno udeležiti vsesokolskega zleta. Udeležili se ga niso zato, ker jih je prehitela akcija Vatikana proti udeležbi in ker bi utesnjen nastop v poljskem Sokolstvu razdal. »Sram nas je bilo,« — je izjavil Powidzki, — »da nismo mogli biti v Pragi, kjer bi bilo to dni tudi naše mesto. Prihodnjega vsesokolskega zleta v Pragi se poljski Sokol gotovo udeleži.«

Večina pariških in drugih francoskih listov je priobčevala daljša ali krajša poročila o vsesokolskem zletu. Francoski listi, ki so poslali v Prago svoje posebne poročevalce, so prinašali obširne, zelo simpatično pisane in s slikami opremljene članke o sokolski Olimpijadi v Pragi. »Petit Parisien« je prinesel v četrtke celo uvodnik »Delo Sokolstva v Pragi«. Obširne članke o vsesokolskem zletu so priobčili tudi »Journal«, »Petit Journal«, »Matin« in »Le Auto«. Pisatelji člankov soglasno izjavljajo, da vidijo v uspehih vsesokolskega zleta temelje češkoslovaškega nacionalnega življenja.

Sijajni uspehi vsesokolskega zleta so dali Madžarom na Češkoslovaškem povod, da se resno zamislijo nad tem, kaj lahko doseže železna volja in organizacija. Malo je na svetu mest, — piše neki madžarski list, — ki bi znala tako navdušeno sprejemati svoje sinove in goste, kakor je storila Praga. Se nevedno se je govorilo, da bo na dan vsesokolskega zleta proglašena fašistovska diktatura in morda bi bilo do tega res prišlo, če bi ne bila nastopila uradna vlada in če bi ne bili sprejeti zakoni, ki zahtevajo sodelovanje narodnih manjšin. Toda baš dejstvo, da fašistovska diktatura ni bila proglašena, je najboljši dokaz, da je Sokolstvo opustilo svoj sovništvni nacionalizem in stopilo na pot realnega nacionalizma.

Belgijski pisatelj in poslanec Louis Piérard je priobčil povodov vsesokolskega zleta v »Lidovih Novinah« članek »Zletni vtisi«, v katerem pravi med drugim: »Zdal vem, kaj pomeni narod te mlade republike. Spominjam se, kako je 1. 1. 1918, ko so se že pokazali sadovi Masarykovoga in dr. Beneškega dela in ko se je že govorilo o Češkoslovaški, malokdo vedel, kdo je to. Vemo, da so Čehi izmed vseh Slovanov najbolj praktični, realni in disciplinirani. To pa ne izključuje entuzijazma. Mislim, da bi se nikjer drugje na svetu ne našlo stotisoč ljudi, ki bi večino dne prestali na vročem soncu in vzhlikali ritmično svoj tradicionalni Nazdar! To je elan naroda, istočasno zelo starega in zelo mladega.«

Neki češki avijatik, ki je med vsesokolskim zletom opetovano letal nad Prago, opisuje prizore, ki jih je videl iz aeroplana. Prileteli smo baš pravočasno — pravi pilot. Pred fronto hiš v Nikolajevski ulici že stoji rdeča vrsta, pred prezidentovo tribuno se premika sivi oddelek — najbrže so jugoslovenski vojniki. Ako se ozre oko malo dalje, vidi Vavelski trg, kjer se vije dolga povorka rdečih srajc. Povorka se zdi iz te višine kakor črv. Spreved se pomika proti Vavelskemu spomeniku. Dober dalj, pogled nam približa sliko, kompaktna masa poedinih oddelev se deli v krasno zvrst nane vrste in ko se v bližini muzeja nekoliko spustim, razločujem skozi daljnogled nebroj robov, ki vtrajajo sokolski povorki v pozdrav. Išcem konca povorka, pa ga ni.

Krožim v velikih lokih nad Vavelskim in Starostnim trgom. Vrste se vedno novi prizori. Barva sokolskih vrst se spreminja, zdaj so rdeče, zdaj temne, potem rjave, bele itd. Najlepše je pogled na sokolske oddelke, ki korakajo po Masarykovem nabrežju, kjer je špalir občinstva popolnoma raven in zato so ravne tudi sokolske vrste.

Središče pozornosti je Starostni trg, ki se med poletom polagoma polni. Najprej zavije sokolska povorka za prezidentovo tribuno. Sokolska društva se zbirajo okrog Husovega spomenika. Polagoma se napolni

vse ozadje Husovega spomenika in sokolske vrste se ustavijo. Minilo je že pol ure, kar krožim nad mestom, pa je trg šele do polovice napolnjen.

Letim v višini 1000 metrov znova nad ulicami, po katerih se pomika sokolska povorka. Človek bi ne verjel, da je taka impozantna manifestacija sploh mogoča. Povorka nima ne konca ne kraja. Z leve strani se pojavi drugo letalo, ki hiti nad mesto. To je štabni kapitan Vyšin, ki hoče posneti sokolsko povorko za film. Pomaha mi z roko in že je daleč za menoj.

Naši maturanti

Zrelostni izpiti na srednjih šolah ljubljanske oblasti.

Izmed 9 srednjih šol so se vršili vsi izpiti v juniju t. l. na 7 zavodih. Uspehi so bili vobče zelo povoljni.

Na I. državni gimnaziji v Ljubljani je bilo izmed 44 moških in 3 ženskih proglašeni za zrele 40, ponavljalni izpit se je dovolil 7 kandidatom; na II. drž. realni gimnaziji: 27+7 kandidatov; zrelih 23, ponavljalnih izpitolov 10, odstopil 1;

na III. drž. realni gimnaziji: 10+8 kandidatov; zrelih vseh 18;

na drž. realni: 50 kandidatov, zrelih 45, ponavljalnih izpitolov 5;

na gimnaziji v Kranju: 15 kandidatov, zrelih 12, ponavljalna izpita 2, odstopil 1;

na realni gimnaziji v Novem mestu: 18+1 kandidat; zrelih 15, ponavljalni izpiti 4;

na škofovi gimnaziji v Šentvidu: 20 kandidatov, zrelih vseh 20.

Celokupno število kandidatov znaša 184 moških in 19 ženskih, skupaj 203; med temi je bilo zrelih 173, ponavljalne izpite pa jih je dobilo 28.

Na gimnaziji v Kočevju in na mestni ženski realni gimnaziji v Ljubljani letos še ni bilo zrelostnih izpitolov, ker je na obeh zavodih le po sedem razredov. V prihodnjem šolskem letu se tudi ta dva zavoda izpopolnita z VIII. razredom, tako da bo v ljubljanski oblasti devet popolnih srednjih šol z maturi. S skrbjo nas navdaja, kam se bo ves ta inteligenčni naraščal obrnil, da bo mogel zadovoljiti svojemu notranjemu poklicu in si obenem izbrati pravi vnanji poklic.

Planinski dan v Kranjski gori

Hrvatski turistiški klub »Sljemec« v Zagrebu priredi 7. in 8. avgusta t. l. spoznavno s podružnicami SPD v Kranjski gori šest planinskih dan. Namen planinskih dni je vzbuditi veselje za turizmo, vzbuditi smisel za prirodno lepoto, za potovanje in spoznavanje naših planin. »Sljemec« je lani in letos priredil že več dobro uspešnih planinskih dni, tako na Triglavu, na Pohorju, Medvedjaku in v Celjski koči pod Tolstim vrhom. Letošnji gotovo ne bo zaostajal za svojimi predniki, za to jamči klub sam, predvsem pa kraj, kjer se bodo zbrali srbski, hrvaški in slovenski turisti. Kranjska gora leži v slikoviti gorenski dolini, obdana od Karavank in Julijskih Alp, okoli nje pa se vzdigujejo impozantni alpski vrhovi: Spik, Skrlatica, Razor, Prisnjik in Mojstrovica. V tej lepi dolini se bodo zbrali ne samo hrvaški, nego tudi srbski in slovenski turisti, da obnovijo svoje prijateljske vezi in izmenjajo misli, kako bi se dalo najuspešneje delati na vzajemni propagandi za planinstvo in njegovo kulturno vrednost; da dokažejo vnovič, da sta v turizmu volja in delo tista dva faktorja, ki vodita do zadovoljstva in uspeha v vzgojnih telesu, zdravju in moči. V medsebojnem spoznavanju in sklepanju prijateljskih vezi med planinci iz najdaljših krajev naše države se bo rodila zavest, da moremo samo na podlagi lastne moči in zaupanja v samoga sebe uspešno delovati za doseg kulturnih ciljev turizma, ki ima kakor vsak drugi sport svoj najvišji namen v oplemenitvi in povzdigu naroda.

Planinski dan na 7. in 8. avgusta sklicuje »Sljemec« v zvezi s savinskimi podružnicami SPD in podružnico SPD v Kranjski gori Program je sledeč: 7. avgusta prisplo planinci z jutranjim, opoldanskim in večernim vlakom v Kranjsko goro, kjer jih bodo sprejeli člani kranjskogorske podružnice. Zvečer se vrši skupen komers v hotelu

»Razor«, naslednji dani pa se bodo vršili izleti iz Kranjske gore na Spik, Kriško steno, Razor in Prisnjik, začetnike in manj izkušene turiste pa do koče na Gozdu, na Vitranec, Skrlatnik in Mojstrovico.

Vsi ljubiteljski planin in turisti se vabijo, da se udeležijo planinskega dneva 7. in 8. avgusta v Kranjski gori. Za polovico vožnje za svoje članstvo naj se planinska društva obrnejo na ministrstvo saobračaja, ki bo dovolilo polovično vozno ceno od kraja bivanja do Kranjske gore in nazaj.

Dogodki križem Jugoslavije

Ljubljanska policija je te dni prejela nevarnega potopeha in vionilca v osebi 23-letnega brezposelnega mesarskega pomočnika Josipa Petriča, že opetovanega predkaznovanega. Petrič je dne 31. marca t. l. sodeloval pri vionu v trgovino Mencinger. Policija je takrat prejela vse krivice, le Petrič je začasnno odnesel pete. Potikal se je dosedaj po raznih krajih Slovenije, te dni pa se je neženirano vrnil v Ljubljano, kjer so mu na pristigli peroti in ga izročili sodišču.

V Zagrebu se je večeraj z raztopino sode hotela zastrupiti 21letna mladenka Ilonka Virgelj, rodom iz Kotoribe. Prepeljali so jo v bolnico, kjer so ji izprali želodec. Vzrok samomorja je bila nesrečna ljubezen.

V noči od 8. na 9. t. m. je bil v Zagrebu izvršen velik vrom. Neznani storilci so posetili trgovino Aurela Spitzerja in odnesli za 40.000 Din kravat, dalje razno perilo in galanterijsko blago v skupni vrednosti 120 do 150.000 Din. Tatovi so trgovino skoraj popolnoma izpraznili. Policija upa, da bo na podlagi odtisov prstov, ki jih je dobila na izlozbi, kmalu izsledila zločinca.

V Novem Sadu so prišli v tamošnji filijali Hipotekarne banke na sled velikim pomeverbam. Zmanjkalo je okoli 180.000 Din. Pomeverbe je izvedel bivši blaginjak Salih Smajlovič iz Brčkoga, ki je bil sedaj prijet.

V Beogradu se je te dni primerila smrtna avtomobilska nesreča. Neki avtomobil je povozil in težko poškodoval inšpektorja ministrstva financ Svetolika Pešića. Pešić je podlegel poškodbam.

V Karlovcu je skočil v reko Korano Mijo Litvič, redov I. čete inž. bataljona. Privezal si je z žico 10 kg težak kamen okoli vratu. Drugi dan so potegnili njegovo truplo iz vode in ga pokopali na vojaškem pokopališču.

V Kolpo je skočil 71letni Matija Kukolja. V nedeljo je zapil vse denar, ki ga je imel, prekrokal celo noč, drugo jutro pa so ga potegnili iz vode.

Epilog ljubavne tragedije v Zagrebu

Naši čitatelji se gotovo spominjajo pretresljive ljubavne tragedije, ki se je januarja meseca odigrala v Zagrebu. V hotelu »Primorac« je našel nekega jutra policijski agent neki ljubavni par v globoki nezvestosti in veliki luži krvi. Bila sta to 20letni Zivojin Mačvanski-Garič iz Kušedola v Srbiji ter 18letna ljubka Amalija Brinovec, rodom Slovenka iz novomeške okolice, Amalija je imela z nožem dvakrat prebodeno srce, Zivojin, ki si je z nožem tudi zadal dve težki rani v prsa, pa je bil še pri življenju. Prepeljali so ga v bolnico. Njegova krepka, trdna konstitucija se je upirala smrti in zmagoval je v njem življenje proti njegovi volji.

Štiri polne mesece se je Zivojin v bolnici boril s smrtjo, jedva pa je nekoliko okrevaj, je moral pred sodišče, da da odgovor za zločin, ki ga je zagrešil... Bil je samo še senca nekeč cvetočega mladeniča; mirno, skoraj apatično je sedel pred sodniki. Svoje krivde ni zanikal. Pravil je, da sta hotela on in Amalija iz življenja, ker je njegova mati, ki je pravoslavne vere, nasprotovala njegovi zvezi s katoličanko Amalijo, drug brez drugega pa da nista mogla živeti. Mirno in popolnoma udano je čakal Zivojin na razsodbo sodišča. Sočutno je publika zrla na bledega mladeniča, čigar razorna lica so bila priča globoke boli, ki mu teži srce. Po krasnem plesanju dr. Politea, čigar govor je privabil solze v oči poslušalcev, je sodišče razglasilo oba

sodbo. Zivojin-Garič je bil obsojen na pet let težke ječe...

Zakon je krut in on ne pripozna ljubavih umorov. S stoično mirnostjo je Garič poslušal razsodbo; pripomnil je, da prepusti odločitev o eventualnem prizivu svojemu zagovorniku, in s sklonjeno glavo je odšel iz dvorane. Skrbni in sitnosti z nesrečnim mladeničem ne bo imela uprava jetnišnice, kakor bi jo odkazal.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: 10. julija 1926; katoličani: Felicitas in Amalija; pravoslavni: 27. junija: Samson; muslimani: 29. zilahidže 1344; židje: 28. tamuza 5686.

Jutri: 11. julija 1926; katoličani: Pij; pravoslavni: 28. junija, Kir i Jovan; muslimani: 30. zilahidže 1344; židje: 29. tamuza 5686.

DANASJŠNE PRIREDITVE.

Kino Matica: »Lady Hamilton«; Ljubljanski dvor: »Skrivnosti vladarske hiše ali Ujetnik iz Zende«; Ideal: »Cigankevalir«; Husova proslava v »Zvezdi« ob 20. Koncertni večer na Taboru.

NEDELJSKE PRIREDITVE.

Kino Matica: »Lady Hamilton«; Ideal: »Cigankevalir«; Ljubljanski dvor: »Ujetnik iz Zende«.

Kolesarske dirke »Save« na igrišču S. K. Ilirije ob 15.

Vrtna veselica »Slavica« ob 16. v hotelu Južni kolodvor (Miklič), podoficirjev ob 16. pri »Lozariju« v Rožni ulici.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes in jutri: Bohinc, Rimska cesta; Levstek, Resljeva cesta.

Solnce zaide danes ob 19.43 in vzhaja jutri ob 4.23.

Mesec zaide danes ob 20.19 in vzhaja jutri ob 5.35 (mlaj).

VLAKI ODHAJAJO IZ LJUBLJANE.

Na Gorenjsko: ob 5.25 (ob nedeljah in praznikih), 6.37, 8.15 (z gorenskega kola dvora), 11.40, 14.45, 17.38 (z gorenskega kolodvora), 19.00 in 21.10 (brzi).

V Kamnik: ob 5.10 (ob nedeljah in praznikih), 7.55, 14.10 in 18.20.

Na Dolenjsko: 6.17, 10.10, 13.15, 18.52, 21.55.

Proti Rače: ob 3.45 (ekspres), 4.17 (brzi), 4.50 (brzi), 6.13, 9.10, 12.20 (brzi), 14.22, 17.20 (brzi), 18.30, 23.15 (brzi).

Proti Zidanemu mostu: 0.21 (brzi), 0.54 (brzi), 1.28 (ekspresni), 5.26, 7.43, 9.00 (brzi), 12.02 (brzi), 12.14, 14.15, 17.15 (brzi), 17.45, 21.20 (ob nedeljah in praznikih) in 23.10.

Na Vrhniko: ob 7.50, 13.25, 18.15 in 22.20 (ob nedeljah in praznikih).

Kolesa!
samo pri Gorcu!
Palata Ljublj. Kreditne banke

Sport

— Nogometne tekme zadnjih dni. Na vi Sad: W. A. C. — Sand 5 : 2, W. A. C. — reprezentanca Novega Sada 5 : 1. — Praga: Tekme za srebrni pokal: A. F. K. Vrbovice — S. K. Liben 2 : 2 (3 : 0); Č. A. F. K. — Čechie Karlin 8 : 0 (3 : 0).

— Danes se vrši finalna tekma za zlati pokal CSAF. V finalu si stojita nasproti Viktorija Žižkov in D. F. C. Sparta in Slavija sta izločeni. Sparta je kot znano doživela poraz od Slavije, Slavija pa je bila tepe na od D. F. C.

— Moravska Slavija je v Varšavi porazila Polonijo s 5 : 2.

— Rusi na Dunaju. Na Dunaju igra dne 18. t. m. nogometni tim sovjetske Rusije proti reprezentanci Avstrije.

— Charles Hoff ostane v Ameriki. Glasovit norveški lakaotlet in svetovni rekorder v skoku ob palici Charles Hoff ostane v Ameriki. Startal bo za Mercury Club v Los Angelesu.

— Z. S. K. Hermes sklicuje redni letni občni zbor za soboto 24. julija t. l. ob 20. v društvenem lokalu z običajnim dnevnim redom. — Odbor.

P. Ripson:

„Na pragu smrti“

Kinoroman.

Načelnik konjskih roparjev, ki so strahovali vso okolico Los Angelesa, ni bil v istini nič drugi kakor Pool, nekdanji služabnik indijskega princa Narja.

Ko je bila četvorica roparjev, ki je udrla v prinečvo vilo, prišla z vodnim letalom v Southampton, so se roparji razkopali, da bi bilo policiji oteženo iskanje. Pool se je sestel v Southamptonu s svojo prijateljico Nelly, ki mu je bila sledila semkaj iz Londona. Bila mu je sotrudnica že pri marsikaterem vionu. Pool in Nelly sta se odpravila skupaj z Elizo v Ameriko, kar je bilo tem lažje, ker je bila Eliza izgubila oni strašni dan razum. Slepo je sledila roparski dvojici in se dala odvesti naprej, kajti imela je zmeden občutek, da so jo ljudje rešili iz rok princa smrti in da jim mora biti zato hvaležna in jim slediti, dokler je ne privedejo nazaj v očetovsko hišo. Obnašala se je tiho in mirno, govorila ni nič, želela je samo v svojih mislih in čakala.

Pool in njegova prijateljica sta se naselila v bližini Los Angelesa v Zdu-

ženih državah in tu sem so prišli čez mesec dni tudi ostali trije roparji, kakor so se bili domenili noproj. Nekaj časa so mirno živeli, toda njih zločinska kri jim ni dala miru. Znova so začeli ropati, komaj so se malo spoznali po okolici. Pritegnili so v svoji delokrog še več drugih delamrznih ljudi in napravili veliko organizacijo, ki je kradla konje.

Pool je živel s svojo prijateljico Nelly in z Elizo v leseni vili ob robu velikega gozda. Tu so se ponoči shajali konjski tatovi in kovali svoje načrte za napade na različne farme. Toda nizkomi Pool je mislil še na mnogo težji zločin kot so bili dosedajni. Gojil je do nesrečne blaznice občutke, ki so bili vse kaj drugega kot poštenje. Dolgo časa se je upiral svoji strasti, nazadnje je pa ta postala bolj močna kot njegova volja.

Neki dan je zagrabil Elizo in jo začel blazno poljubljati. Ta se mu v svoji blaznosti prav nič ni upirala. Na njeno srečo je v istem trenutku stopila Nelly v sobo in napravila konec ostudnemu počenjanju. Nelly mu je delala take očitke, da je postal ves divji in v svoji jezi je že hotel prijeti za bodalo ter jo zabosti, kajti bil je že sit te ženske. Vendar pa si je za enkrat premislil in nemo poslušal kričanje ljubosumne Nelly. Sklenil je pa, da

se te ženske o prvi ugodni priliki odkriža.

3. poglavje.

Konjski tatovi.

Se isti večer, ko se je Mr. Grant poslovil od ravnatelja Centralnega detektivskega urada, se je odpeljal z ekspremom iz San Franciscia v Los Angeles. Imel je točno izdelan načrt za svoje nadaljnje delovanje. Sklenil je, stopiti v službo konjskih tatov in ih na ta način tem lažje priversti v roke pravice ter predvsem rešiti svojo zaročenko.

Obklebil se je kot konjski hlapec in se napotil peš iz Los Angelesa v velikanjsko pustnjo. Kot slučajno je zadel na eno izmed Poolovih tolpi in jim pravil, da je bil policist v Newyorku, da je pa skušal ukrasti veliko vsoto denarja in moral zbežati ter pustiti svojo službo. Sedaj se potika po zapadu Združenih držav, da izbiše policiji vsako sled za seboj. Roparji so Grantu z veseljem sprejeli, ker jim je dejal, da išče kako službo, v kateri bi bil čim manj izpostavljen zasledovanju policije. Sicer so pa ostali napram njemu kolikor toliko nezaupni kakor proti vsakemu novemu članu družbe in posebno eden med njimi je kazal svoje odkrito sovraštvo do Grantu. Ko so enkrat ujeli nekega izredno divjega konja, ga je skušal Grantov nasprotnik ukrotiti, kar se mu pa ni posrečilo. Trikrat zaporedoma ga je divja žival vrgla s sedla. Grant se je ponudil

vodji tolpe, da hoče on ukrotiti konja. Več roparjev je držalo konja in Grant ga je zajahal. Ko so izpustili konja, je ta začel divje skakati in se premetavati, a vse zaman. Grant, ki je bil iziboren jahat, se je krepko držal v sedlu. Pol ure je divjela žival sentertja, slednjič se je pa le udala in Grant jo je privedel kot zmagalet nazaj k tolpi, ki ga je pozdravila pri povratku z navdušenim ploskanjem. Tako je bil led prebit.

Roparji so bili Poolu zvesto udani, kajti prvič je bil drzen poveljnik, ki je znal izvesti svoje načrte tako, da so se vedno srečno umaknili policiji, drugič jih je pa tako dobro plačeval, da so bili vsestransko zadovoljni.

Pool se sam nikoli ni udeleževal roparskih pohodov, temveč jih je le vodil iz svoje vile. Živel je kot miren posestnik in prebivalci v začetku niti polna niso imeli, da se za navidez poštenim možakom skriva vodja ene največjih roparskih tolpi. Polagoma pa so le sosedge začeli spoznavati, da nekaj v tej hiši ni v redu in na tihem se je že šušljalo, da je Pool v zvezi z roparji.

Nelly, ki je bila enake zločinske narave kot Pool, je smatralo občinstvo za nedolžno. Ničče si ne bi bil mislil, da je melanholična blondinka najdrznejša v celi roparski tolpi. Javno mnenje jo je obžalovalo, da je soproga takega ničvrednega.

Ničče v vili banditov ni slutil, da se

bliza nevarnost. Vsakdanje življenje je teklo mirno kot ponavadi naprej.

Neki dan pa je Nelly v svojo veliko začudenje opazila, da se Elizi polagoma vrača razum. Ta jo je začela čisto drugače gledati in je vprašala, kako je pravzaprav to, da jo drže že toliko časa v tej hiši in ne vrnejo njenim staršem in njenemu zaročencu Grantu.

Nelly jo je tolažila, kakor je vedela in znala.

»Pomirite se, drago otro, rešili ste se strašne nevarnosti in ker vam je vaš razum zategnel, nas je prošla vaša rod-bina, koje prijatelji smo, naj vas obdruže nekaj mesecev tukaj na samem, ob robu velikega gozda, dokler se vam živci ne pomirijo in se vam ne povrne razum. Kot vidite je to blivajšče za vas izborna, kajti spomin se vam vrača iz blaznosti vas zapuščaja.«

»Kaj sem bila res blazna?« se je začudila Eliza. »Gospa, vi me pa res strahite, jaz se prav nič ne spominjam na pretekle dni.«

Obmolnila je in z nagubančenim čelom začela navidezno resno premišlje-vati. Nelly je skušala nadaljevati pogovor, toda to se ji ni posrečilo. Eliza je molčala in jo čisto brez razumevanja gledala.

Nelly je zaman skušala dobiti od deklice kak odgovor. Ta je molčala in jo samo bedasto gledala.

Bilanca VI. ljubljanskega velesejma

Nad 100.000 posetnikov. — Število resnih domačih in inozemskih kupcev naraslo. — Številni stiki razstavljalcev s tu- in inozemskimi odjemalci. — Pretežna večina razstavljalcev zadovoljna.

Šesti ljubljanski velesejem je za nami. Če se ozremo nazaj in pretehtamo vse momente, ki odločajo tudi pri najstarejših velesejnih, kaj šele pri razmeroma tako mladem kot je ljubljanski, moramo priznati, da je bilo že zanimanje javnosti, izraženo v številu obiskovalcev, popolnoma zadovoljivo. Po podatkih sejmske uprave je posetilo letošnji velesejem ca. 103.000 oseb, od teh 90.000 iz Ljubljane in ožje Slovenije, ostali pa iz tu- in inozemstva. To število kaže, da si je naš velesejem pridobil velik krog prijateljev in interesentov, tako v državi sami, kakor tudi v inozemstvu.

Ko je sejmska uprava povabila domačo in tujo industrijo, obrt in trgovino, da se udeležijo s svojimi izdelki te skromne, zato pa tem lepše in preglednejše gospodarske revije, se je dobro zavedala, da jo čaka težko in odgovorno delo. Organizirati velesejem v takih razmerah, kakršne so sedaj, je gotovo ena najtežjih nalog, kar si jih moramo misliti v poslovnem svetu. Kljub skrajno neugodni gospodarski konjunkturi, kljub vsem pomislekom in ugovorom od strani raznih pesimistov, odnosno indiferentnih krogov, je šla sejmska uprava pogumno na delo in dokazala, da se da s pretnostjo, vztrajnostjo in marljivostjo marsikaj doseči. Bilanca, ki jo je sestavil velesejmski urad, nam pravi, da je VI. ljubljanski velesejem dosegel vse, kar se v sedanjih razmerah in pri tako slabem vremenu, kakor smo ga imeli med velesejemom, sploh da doseči.

V naslednjem priobčujemo nekaj podatkov, iz katerih bo javnost razvidela, da je ljubljanski velesejem ne le potreben, temveč tudi izredno vreden in koristen.

Na letošnjem velesejmu je razstavilo 646 tvrdk, od teh 141 iz inozemstva in sicer: iz Amerike 7, iz Anglije 13, iz Avstrije 36, iz Bolgarske 1, iz CSR 6, iz Francije 13, iz Italije 14, iz Nemčije 27, iz Madžarske 1, iz Poljske 21 in iz Švice 2. Od 646 razstavljalcev je bilo 536 industrijskih in obrtnih podjetij, 110 pa veletrgovin. Poglavje zase tvorijo številne poslovne zveze, ki so jih dobili razstavljalci na letošnjem velesejmu s tu- in inozemskimi interesi. Tako je dobila papirna industrija, grafika in kartonaža zveze s Srbijo in Banatom, umetne cvetlice s Srbijo, Italijo in balkanskimi pokrajinami, graverstvo s Hrvaško, Banatom in Srbijo, pohištvo in stanovanjska oprema s vso Jugoslavijo, Italijo in celo z Egiptom, ostala lesna industrija z Italijo, biči s Srbijo, pohištveno prelatstvo z Italijo in Egiptom, kemična industrija s Srbijo, Rumunijo, Madžarsko, Bolgarsko, Italijo in CSR kozmetika z južnimi pokrajinami, svinec s Hrvaško, Srbijo, Bosno in Dalmacijo, jeklene plošče z Bosno, Srbijo, Bačko, Hrvaško, čistilna sredstva za obleke z Italijo in Egiptom, hranila z Bosno in Vojvodino, pecivo s Srbijo, čaj s Hrvaško, Vojvodino in Srbijo, strojna industrija z Dalmacijo, Srbijo, Macedonijo in Bolgarijo, pletilni stroji s Hrvaško, Srbijo in Bolgarijo, izdelki iz železa in jekla z Dalmacijo, Hrvaško, Južno Srbijo, Bolgarijo in Rumunsko, vozovi z Dalmacijo, kravate s Srbijo in Crno goro, poljedelski stroji z Banatom, Bačko in Bolgarijo, mizarstvo orodje z Dalmacijo, ščetarstvo z Južno Srbijo, Zagrebom, Splitom in Beogradom, tekstilna industrija s Srbijo, Bosno, Dalmacijo, Macedonijo, Bolgarijo in Crno goro, vrvi z Bosno, nahrbtniki z Bosno in Srbijo, vezalke s Srbijo, klobuki s Hrvaško in Bosno, keramika s Srbijo, Bosno, Italijo in Grčijo, ogledala s Srbijo, Bosno, Crno goro in Bolgarijo, usnje in čevlji z vso državo in Rumunijo, konfekcija z Dalmacijo, Vojvodino, Bačko, Srbijo in Grčijo, čilimi in orientalske vezanine s CSR, Avstrijo, Nemčijo in Madžarsko. Samo ob sebi je umevno, da so dobili razstavljalci zveze tudi s Slovenijo.

Ta pregled, sestavljen na podlagi vprašalnih pol, ki so jih izpolnili sami razstavljalci, je najboljši dokaz, kako važno prometno in poslovno - pospeševalno vlogo igra naš velesejem. Kaj pomenijo za produ-

centa in trgovca stiki z zunanjim svetom, to vé vsak, kdor le količkar pozna trgovsko življenje. Ako bi hoteli industrialci in trgovci izven velesejma tako uspešno razširiti svoj delokrog in si pridobiti toliko novih odjemalcev, ki bi morali pač globoko poseči v svoj žep, zakaj široka propagandna mreža, ki jo razprede velesejem in ki zahteva mnogo gromotnih in moralnih žrtv, bi šla na njihov račun. Velesejem pomeni torej za razstavljalce znaten prihranek na izdatkih za propagando, brez katere nobeno podjetje ne more uspevati.

Sledeča primerjalna tabela z letom 1925. nam kaže stanje in pomen ljubljanskega velesejma za gospodarstvo.

Resnih kupcev je bilo letos 13.180, lansketo leto pa 11.360. Od teh je bilo leta:

	1925.	1926.
iz oddaljenih krajev Slovenije in Prekmurja	31,8 %	30,5 %
iz Hrvaške	15,0 »	15,1 »
iz Slavonije	3,5 »	4,7 »
Dalmacija	4,7 »	4,5 »
Banat, Bačka	6,2 »	5,2 »
Srem	1,7 »	1,6 »
Bosna in Hercegovina	6,9 »	7,9 »
Srbija	18,5 »	17,8 »
Macedonija	2,0 »	1,9 »
Črna gora	1,0 »	1,0 »
Inozemci	8,7 »	8,1 »

Inozemskih obiskovalcev je bilo leta 1925. — 1093, leta 1926. pa 1145 in sicer:

	1925.	1926.
Italija	560	800
Avstrija	325	270
Nemčija	33	40
Čehoslovaška	30	40
Madžarska	30	30
Grčija	23	25
Turčija	17	22
Bulgarska	14	20
Rumunija	9	16
Francija	12	13
Holandska	6	5
Poljska	6	2
Anglija	5	7
Švica	4	6
Egipt	4	9
Belgija	3	0
Švedska	1	0
Ostala Evropa	9	6
Amerika (U. S. A. Brazilija)	2	3

Prekomorske države (Azija, Afrika)

Vidimo torej, da se je število resnih kupcev v primeru z lanskim letom znatno povečalo, kar velja tudi za inozemske posetnike. Ljubljanski velesejem se torej tudi v tem pogledu uspešno razvija, kar je najboljši dokaz, da je ta ustanova solidna in da ji je bodočnost zagotovljena, ako se bo seveda naša javnost zavedala njegovega pomena.

Razstavljalci so bili razdeljeni v 16 velikih skupin. Na pismena in ustnena vprašanja o uspehu letošnjega velesejma je prešla sejmska uprava od vseh razstavljalcev izjave, na podlagi katerih je sestavila zanimivo statistiko, ki dokazuje, da je bil glavni namen velesejma tudi letos dosežen. V odstotkih izraženi uspehi razstavljalcev so bili sledeči (prve številke pri posameznih branžah pomenijo odstotek zelo zadovoljnih, druge srednje zadovoljnih, tretje pa nezadovoljnih razstavljalcev):

	%	%	%
Papirna industrija, grafika, kartonaža in pisarniške treščine	64,3	35,7	00,0
Pohištvo, stanovi, oprema in ostala lesna industrija	76,7	20,0	3,3
Kemična industrija	73,2	23,0	3,8
Kozmetika	70,0	25,0	5,0
Zivilska industrija	77,0	23,0	00,0
Cipke, vezanine	57,9	26,2	15,9
Kovinski izdelki	69,6	24,4	6,0
Strojna industrija	82,6	13,00	4,4
Automobili, dvokolesi, pneumatika	87,5	12,5	00,0
Elektrotehnika in razsvetljava	81,00	19,0	00,0

Anatol Kamenski:

Pametna knjiga

— Pojdite sem.
— Za vse na svetu ne.
— Nu, ako gora ne gre k Mohamedu...
— Ne smete, ne smete. Udarim vas...
— Saj to je že preneumno. Zakaj pa ne?
— Saj sem vam že rekla. Zato, ker sem nevesta.
— To ni nobeno pojasnilo. Saj ne pretendiram na konkurenco z vašim bodočim možem.
— Kaj bi pa radi od mene?
— Hočem, da me razumete. Zakon, rodbinsko življenje, najskrajnejša ljubezen med zakoncem nima nič skupnega z onim divnim poljem, kamor vas vabim jaz.
— Kakšno pa je tisto polje?
— Polje trenutnih občutkov.
— Lepo ime. Zakaj bi se ne pomenili o tej stvari z mojim ženinom? Morda ga pa prepričate, da mi dovoli.
— Kaj me briga vaš ženin? Upam, da prepričam vas samo. Pojdite sem.
— Saj mi je tudi tu dobro. Kar govorite.
— Od daleč je mnogo težje govoriti o takih rečeh. Ako hoče človek prepričati drugega, ga mora držati vsaj za roko.
— Vsaj, pravite?... Zato pa neprestano posegajte čez to mejo...
— Trmast si, kakor vrag. Čujte:

prisegel bi, da igrate komedijo. Ne izogibajte se me zato, ker je vam moja prisotnost neprijetna, marveč zato, ker imate napačne pojme o najlepših in najromantičnejših — zapomnite si dobro — najromantičnejših rečeh.
— Oho!
— Da, da. Morala je postala tako nesramna, da hoče vtakniti svoj nos tudi tja, kamor pod nobenim pogojem ne spada. Ali veste, da so naša čustva in nagoni avtonomni? Saj vam ne govorim o čustvih, ki imajo svoj razvoj, svojo logiko in če hočete tudi svojo religijo, marveč o čustvih, ki lahko nudijo človeku radost in njeni prvotni, rekli bi, najčistejši in najblagorodnejši obliki.

— To so paradoksi. To, kar vi tako lepo in sladko opevate, ni nič drugega kot razuzdanost. Prav to, kar ste zdaj omenili, imenujejo ljudje že davno razvrat. Ničesar novega niste povedali.
— Ne, motite se, povedal sem. Dal sem vam podlago, razumete, podlago, na katero lahko stopite enkrat za vselej trdno in ponosno in raz katero lahko zaključite vsakomur, tudi svojemu bodočemu možu: »Proč od tod!« Da ne pozabim, — saj niti ne vem, da li ga ljubite.

— Kako naj vam rečem... Simpatičen mi je.
— Simpatičen? A kolena se šibe, v obeh se temni?
— Kaj? Kakšna kolena?
— Vaša kolena. Kadar se sestaneta, kadar se vaš dotika.

— Ne.

— Hura, hura!... Torej ste popolnoma svobodni. Torej o kaki nezvestobi napram ženinu ne more biti govora. On ne vzbuja v vas občutkov, — ergo si lahko počistete nasladi pri drugih. Čujte, nikar ne bežite od mene, dajte mi vendar roko... Čujte. Včasih se primeri, da dva človeka ne moreta živeti drugače kakor skupaj, da sta njuni duši polni medsebojnega razumevanja, vzajemnih skrbi... Da je ta duša brez smrtnih nevarnosti nerazdružljiva za vsako polovico, je jasno... Včasih se pa pripeti eni teh dveh polovic, da jo kaka bosa perica od potoku ali kak rumunski muzikant z nedostojno-steklenim pogledom naenkrat pahne v brezno... V sladko, mameče brezno. Nikoli ne bom verjel, da v našem življenju ni trenutkov, ko čutite nad seboj mameča Erosova krila... To je najbolj pošten in pravičen bog, kar si jih je človeštvo kdaj izmislilo. Vzemimo kar tega Leonida Ivančiča... Saj ne morete, tajiti, da je vam bil pred zaroko z ženinom zelo všeč.

— Leonid Ivančič?... Leonid Ivančič?... Čudno. Čisto sem pozabila, da sploh živi. Pustite me.

— Kaj vam je?

— Zakaj ste omenili Leonida Ivančiča?... Mar je v tem vaša zveza? Ali ste me hoteli ujeti na najbolj riskanem spominu iz mojega življenja? In, naposled mi dovolite skromno vprašanje — kaj pa veste o njem?

— Vse. — Ko se je raznesla vest o vaši zaroki z drugim, mi je Leonid Ivančič vse povedal.

Poljedelski stroji, orodje	78,0	22,0	00,0
Glasbila	67,0	33,0	00,0
Radio	60,0	20,0	20,0
Textilna industrija, tekstilna konfekcija, kožuhovina, perilo	56,4	29,6	14,0
Keramika	78,0	22,0	00,0
Usnje in konfekcija usnja, sorodne stroje	70,0	25,0	5,0

Zelo zadovoljnih razstavljalcev je bilo torej 65,8, srednje zadovoljnih 23,7 in nezadovoljnih 10,5 odstotkov. Število nezadovoljnih razstavljalcev je znašalo nekaj nad 60, kar sploh ne pride v poštev, ako pomislimo, da termin, odnosno sezona za nekatero izdelke ni bila ugodna in da se čuti povsod veliko pomanjkanje denarja.

To je torej efekt letošnjega velesejma. Suhoparna statistika nam na prvi pogled ne pove mnogo, ako se pa zamislimo, koliko napornega dela, koliko gromotnih in moralnih žrtv je bilo treba doprinesiti, predno so bili v teh podatkih izraženi uspehi doseženi, moramo pač priznati, da so se vsi činitelji, ki imajo opraviti z velesejemom, tudi letos zelo potrudili. Zadovoljni razstavljalci so najboljše jamstvo, da bo ljubljanski velesejem srečno premagal sedanjo gospodarsko krizo in se v bodoče še bolj razvil.

Končno ne smemo pozabiti, da je uspeh velesejma odvisen v prvi vrsti od dobre organizacije in preciznega upravnega - administrativnega aparata, brez katerega je tak občestva prireditelj sploh nemogoča. Tu moramo priznati, da je ljubljanski velesejem v razmeroma kratkem razdobju zaslovel daleč po tu- in inozemstvu in da je njegov sloves v prvi vrsti posledica vzornega reda, ki vlada v vseh podrobnostih sejmskega aparata. Da je temu tako, se ima naš velesejem zahvaliti svojemu spretnemu, poštenemu in neumornemu vodstvu, ki se ne ozira na gromotne koristi, zato pa tem bolj na aktivno moralno bilanco. Poleg upravnega sveta, ki daje tehničnemu vodstvu v glavnih potezih potrebne direktive, so si pridobili za razvoj in napredek te naše važne gospodarske ustanove nedvomno največji zaslug predsednik velesejma g. Fran Bonač, ravnatelj g. Milan Dular in tajnik g. Egon Zois. Na teh treh činiteljih sloni vsa teža upravnega - administrativnega aparata, ki funkcijira ves čas brezhibno. To je ogromno delo, ki zahteva mnogo poštenosti in znanja za stvar samo.

Je pa tudi častna naloga, ki jo nalagajo splošni interesi našega narodnega gospodarstva. Omenjeni činitelji ljubljanskega velesejma so si pridobili v službi javnosti mnogo zaslug in zato jim gre po pravici javno priznanje.

Prosveta

Gledališki pregled

V Berlinu, Pragi, Dunaju in drugod so gostovali švedski pevci in sicer 100 izbranih moških švedskega pevskega društva »Sångarförbundet«, v katerem je združenih 600 zborov z 10.000 pevci, na čelu jim sam švedski prestolonaslednik.

V Londonu sta bila Marija Jeritza in njen mož baron Popper pozvana v grad Windsor, kjer je pevka pela pred kraljevsko dvojico in bila obdarovana od kraljice. Njenemu zadnjemu nastopu v operi »Okras madonine sta prisostvovala kralj in kraljica. — Slavna Ema Destinova je — seveda za knežji honorar — sprejela angažman na nekem londonskem operetnem gledališču.

V Berlinu so imeli za mednarodni igralski kongres par ovtur. Najprej se je hotel usmrtiti s plinom 74letni igralec v p. M. Laurence: revščina, starost in bolezen. — Potem se je vrgla na železniške tračnice filmska igralka Ottilia Müller in potegnila za seboj še usmrtitvenca, ki jo je hotel rešiti, pa se je vlak ustavil v zadnjem momentu: bila je pijana od opija. — Znanja igralka Roza Valetti, ki tudi noče biti zadnja, se je pa ponesrečila z avtom in si iz nerodnosti res poškodovala roke in noge: senzacija in reklama, kakor so jih od slujčaja Marije Orske v berlinskih umetniških krogih zadnje leto že precej doživeli.

Pariski »Théâtre des Arts« ima velik polni uspeh s fantastično dramo »Orfej v pulovrcu«, ki jo je spisal Jean Cocteau. Uspehe sta zela oba Pitofova, on kot režiser, ona v vlogi Evridike. Bilo je tudi protesta dosti, še več pa navdušenja. Blagajni gleda-

liški se pa čez počitnice baš radi te drame ni bati — in to je glavno. — Victor Marguerite je svoj roman »La Garconne« dramatisiral za »Théâtre de Paris«. — Prvi mednarodni kinematografski kongres, ki se vrši v Parizu od 27. sept. do 3. okt. t. l., otvoril sam predsednik republike Doumergue.

V Rimu je imela velik uspeh ukrajinska drama »Laž«, ki jo je spisal Vladimir Viničenko. Glavno vlogo je igrala E. Grammatica. — Slavn bariton Matej Battistini je vstopil v samostan Trastevere, ki ga vodi španski menih. Pa ho čez dve leti vseeno praznovati petdesetletnico svojega pevskega delovanja, kakor je izjavil zastopniku »Tribune«. — Pred kratkim se je končal kongres »Italijanske industrijske federacije gledališ in kinov«, kjer je bil dosežen sporazum v tem smislu, da so filmski industrialci izjavili, da bodo igrali v Italiji vse filme, ki bodo letos tam izgotovljeni. — »Teatro Constanzi« bo kupila država in ga preuredila v državno gledališče z Mascagnijem kot ravnateljem na čelu. — V Pragi ima detektivska komedija »Trinajsti stol« prav lep uspeh. Snov je Conan Doylejeva, dasi se nekdo drugi izdaja za avtorja.

Na Dunaju je bila umirovljena znana dvorna igralka Hedvika Bleibtreu. Na Burgtheatru je igrala 33 let. Bila je druga žena igralca ravnatelja Fr. Paulsna.

V Beogradu so imeli premiero »Lohen-grinac«. Po daljši pavzi so zopet igrali Porto-Richevo »Zaljubljen ženo«.

V Osičku je proizvajalo pevske društvo »Kuhac« v stolnici pod taktirko Maksa Ungerja Mendelssohnov oratorij »Paulus«.

V Zagrebu je koncem junija pevske društvo »Lira« v Music-hallu proslavilo 25-letnico vojne kapelnika in komponista Iv. Muhviča. Slavnostni govor je imel Gjurc Prejac.

V Solkanu je 27. junija vprizoril mladinski odsek Milčinskega igr »Krpian mlajši«.

Režiser Robert Polak umrl

V torek je izgubilo praško Narodno divadlo enega svojih najstarejših članov. Operni režiser Robert Polak, ki je nastopal v Narodnem divadlu polnih 32 let, je v torek po dolgi bolezni preminul.

Polak je bil rojen l. 1866 v Novih Hradecih, od koder je prišel v Prago, kjer se je že v zgodnji mladosti zanimal za slikarstvo in petje. Postal je golcen Lukešev operne šole in začel svojo gledališko kariero l. 1884 v Pištakovi skupini. Čez osem let je bil sprejet v ansambl največjega češkega odra. S svojim simpatičnim nastopom in melodičnim glasom si je pridobil v Narodnem divadlu kmalu splošne simpatije. Kot izvrsten basist in igralec je postal že po prvih nastopih zelo popularen. Tisoč Čehov poznajo njegovega Kecalca iz »Prodane neveste«. Robert Polak je postal tudi operni režiser. Velik del repertoarja Narodnega divadla je šel skozi njegove roke. Njegovo ime je tesno zvezano s celo epolo v razvoju češke opere. Polak je ustvaril mnogo komičnih figur tudi v baletih. V prostem času se je pečal s slikarstvom. Bil je Kalvodov učenec in je svoja dela anonimno tudi razstavjal.

Ob zaključku Vidovičeve šole v Ljubljani

Ljudem, ki v mladosti niso imeli prilike doseči višje izobrazbe, pa si jo potem, ko so dosegli socialni položaj, žele, tem ljudem je ponudil pomoč Mihajlo Vidovič. Cesar ni čutil za dožnost pred njim noben inteligent, ki je sicer dolga leta užival in se izobrazil od virih znanosti, to si je vzel za nalogo Vidovič ter ustanovil ljudsko srednjo šolo, ki je raztegnila svoj delokrog čez našo celo kraljevino.

Ker pa je za globljo izobrazbo potrebna tudi govorna beseda v domačem jeziku, zato so se zbrali v začetku marca t. l. v Ljubljani bivajoči učenci Vidovičeve dopisne šole, da osnujejo klub, v katerem bodo našli pomoč za doseg svojega cilja.

Novoustanovljeni klub je takoj ob svojem postanku priredil proslavo etične mladosti kot klic vsej javnosti, ki hoče sodelovati pri etičnem preporodu. Proslava je dala Vidovičevemu pokretu in ljubljanskemu klubu legitimacijo za obstoj in smernice za delo. Ožje delo kluba se je vrtilo okoli humanistične izobrazbe, stoječe na realnih življenjskih temeljih, ki naj bi postala last vsakega posameznega člana našega naroda.

Za pouk v šoli se je najprej pripravljal

ga. Kravosova, soproga tajnika, ki je v prvi dal pobudo za ustanovitev kluba. Tako smo že koncem aprila začeli s predavanji iz srbohrvaščine in francoščine na podlagi zvezkov dopisne šole.

Prva predavanja so se vršila na moškem učiteljskem, kmalu pa smo si poiskali večji prostor v osnovni šoli na Ledini. Pri glasilo se je več akademikov, ki so bili pripravljeni sodelovati pri šoli. Tako smo mogli začeti v začetku maja z rednimi predavanji iz vseh predmetov. Predavanja so se vršila vsak večer 2 in pol ure, razen sobote, ko so se vršili priateljski sestanki razgovori o etičnosti. Pridobili smo tudi akad. slikarja Ančka, profesorja risanja na III. realni gimnaziji. Razven je nastelih 6 predavalci se akademiki Bernik, Arko in Vrščaj. Predavanja so se vršila redno skozi meseca: maj in junij.

Za jesen upamo razširiti proforski zbor še za 4 profesorje. Ravnatelj Jerni predsednik ljubljanske sekcije proforskega društva, nam je že obljubil sodelovanje ravnatoka profesor verouka dr. Kotnik. Mi pa smo oproščeno, da gospoda javno imenujem, ali zdi se mi potrebno, da omenim njihovo voljo sodelovati pri tem plemenitem podjetju.

Istotako se klub in šola najlepše zahvaljuje g. šefu prosvetnega oddelka dr. Lončarju za podporo, katero je izposloval klubu, še bolj pa za moralno oporo, katero nam je nudil ob ustanavljanju.

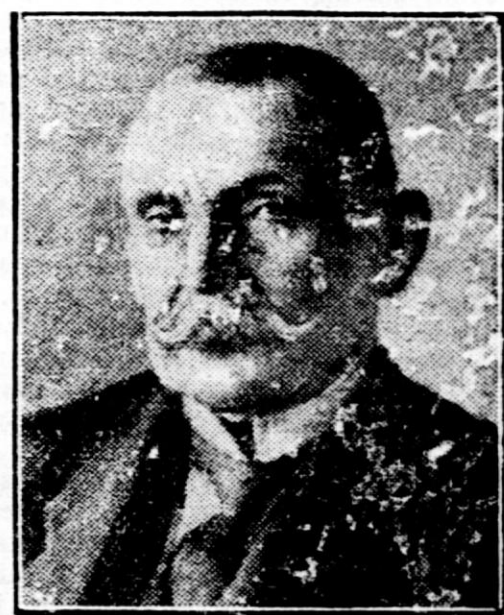
Predavanja je obiskovalo 15—30 članov, ki so z neverjetnim navdušenjem obiskovali in sledili predavanjem. Med člani s bili privatni uradniki, staveli, obrtni in industrijski nastavljenici, delavci in nižji državni uslužbenici.

Kakšna soglasnost in navdušenje vlada v tem klubu, ki se lahko primerja velikim družini, se je zlasti pokazalo na poslovnih večerih koncem junija. Vsi navzoči so odnesli vtis renega stremljenja in požrtovala ljubezni. Navzoča sta bila tudi dva gosta iz Sarajeva, ki sta se ravno peljala na svojo prosvetno potovanje skozi Slovenijo. Te se ustavila v Ljubljani. Prof. Ljubančič aktivni sodelavec v Vidovičevi šoli je v svojem enournem govoru omenil principe ljudske izobrazbe in omike. Gostu je poklonil tajnik v imenu kluba lep soplek v znak dosti, da se je mudil v naši sredi. Enak je poklonil tov. podpredsednik soplek g. spej Kravosovi, ki je prva začela s predavanji in tako omogočila šolo.

Na tem večeru se je jasno videlo, kaj so duše takozvanih neinteligentnih ljudi globoko, polne želje po znanju in poln navdušenja za tiste, ki se v Ljubljani z tujejo zanje. Nenavzoči Miljenko Vidovič navzoči njegov zastopnik prof. Ljubančič ves učiteljski zbor smo se čutili bogate poplačane za svoj trud in se ogreli za obširnejše in globlje delo.

Hugo Bajuk.

Nikola Uzunović

Sedajni ministrski predsednik gosp. Nikola Uzunović ima v zbornici tak močno številčno večino, kakor prejšnji še malokateri ministrski predsednik. Kljub temu je njegova vlada v ne prestanti krizi in je bila tekom parmesnega obstoja že ponovno rekonstruirana. Uzunović mora voditi borbo na tri fronte: proti oficijelni opoziciji, proti radičevcem in proti Pašičevemu krilu svoje lastne stranke. Zato je njegova pozicija vse prejšnjim zavidanja vredna. Ravno te dni mi delajo i radičevci i pašičevci zopet sive lase in mu grene veselje do počitnic.

ste me zmešali... Pojdite, pojdite, ne morem vas več poslušati. Tu je strašno soparno. Diši po nekakih rožah. Pa vendar niste parfumeri? Sovražim parfum, ker vzbuja pohotnost. Parfume mi sili priznati, da govorite resnico... Kaj naj storim?... Kaj pomeni vsoto? Kaj naj počnem?

— Uklonite se logiki mojih besed

— Res?

— Da, da, da... To bo sen, trenutni praznični sen, v katerem vam ne bo treba nikomur odgovarjati za svoja dejanja... Mila...

— Čakajte, stojte... Gospodična... Halo, gospodična... Vendar že enkrat 3-11-87... Da, da, Leonid Ivančič Lenja? Ste me spoznali? Kar naenkrat sem se spomnila vas. Prijelo me je in morala sem se spomniti... Ne, to je pa že od sile! Da vas le sram ni! Zakaj ne odgovarjate?... Kaj vas briga moji ženin. Ženin je eno, vi pa drugo... Kaj res ne razumete mojega razpoloženja? Zelo opredeljeno razpoloženje: Erosova za krila... Nikar se ne jezite...

— Kakšna mistifikacija? Svoje naziranj sem spremenila, to je vse... Pod vplivom nekega... neke... neke pametne knjige... Naslov? Ne spominjam se kako se imenuje ta knjiga... Čakajte zdaj se mi, da je knjiga užaljena. Tem bolje — kar hitro pridite k meni... Seveda, takoj. Knjiga je že vzela klo bud... Ze odhaja... Na svidenje, ne svidenje... Ne, ne. To ne velja vam marveč knjigi... Da, pojdite no, pre sedate mi že... Lenja, mili, ali prideš? Seveda. takoj. nemudoma... Mili, mili mili.

— Ah, tako torej. Torej morate tudi vedeti, da je bilo med nama zelo, zelo malo.

— Zame so dejstva brez pomena, pa naj bodo še tako gola. Med vama je bilo res zelo malo, tako malo, da niti omeniti ni vredno. Saj me razumete, kajne? Stena, španska ali zidana, vrata, miza, otomana, skratka vse, kar spada v pošteno hišo, je v tem slučaju mogoče. Kaj je malo, veste menda tudi sami. Zelo malo je pa še manj. Med vama je bilo torej zelo malo in to je v redu. Toda tu ne gre samo za dejstvo. Znano mi je namreč še več. Vem, da ste se od prvega njegovega poljuba onesvestili.

— Da, priznam. Zato pa drugega ni bilo.

— Pač pa je bila neskončna opojnost.

— To ni ljubezen.

— Saj ne pravim, da je ljubezen. Sicer pa — kaj je prav za prav ljubezen? Povejte mi vi, ki se sklicujete na njo? Mar je ljubezen petošolsko opevanje lune in pasjega lajanja? Mar morete trditi, da

Danes in jutri v nedeljo prekrasna filmska igra iz čarobnega Orients

„CIGAN-KAVALIR“

V glavni vlogi šarmantni **Charles de Roche** in **Rin-Tin-Tin**. — Predstave ob 4., 6., 8. in 9. — V nedeljo ob pol 11., popoldne ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. **KINO IDEAL**

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 10. julija 1926.

— **Iz sodne službe.** V višjo skupino je pomaknjen okrajni sodnik in sodni predstojnik na Brdu Alojzij Debeljak; za ravnatelja zemljiške urada pri okrajnem sodišču v Kotoru je imenovan višji pisarniški oficijal Anton Polcer.

— **Iz državne službe.** Imenovani so: za profesorja srednje vinarske - sadjarske šole v Mariboru je imenovan profesor nižje poljedelske šole v Mariboru Ferdinand Vončina; za računskega uradnika srednje vinarske - sadjarske šole v Mariboru računski uradnik nižje poljedelske šole v Mariboru Joško Sotler; za poljedelskega referenta dolene - lapaškega sreza ekonomskega uradnika državnih domov v Vranji Ivan Struc; premešeni so: iz Ljubljane v Maribor geometer agrarne operacije Karol Lišar, komisar agrarne operacije Ivan Pokorn in šumarski komisar za agrarne operacije Alojzij Zumer; iz Magliče je premeščen v Dervento veterinar Ibrahim Pajzetočevič.

— **Diplomirala sta** včeraj na tehniški fakulteti univerze v Ljubljani. Za elektroinženjerja gg. Janez Jezeršek iz Strazšča pri Kranju in Janko Gaberšček iz Kamnika. Čestitamo!

— **Zakon o finančnih uradnikih.** V finančnem ministru je začela posloovati posebna komisija pod predstvom državnega podtajnika Neudorferja, ki ima nalog sestaviti zakon o finančnih uradnikih in organizaciji finančno - upravne službe.

— **Katedra za italijanščino.** Zagrebška filozofska fakulteta je predložila prosvetnemu ministru, naj bi se v kratkem ustanovila katedra za italijanščino in italijansko književnost. O tem predlogu bo sklepal ministrski svet.

— **Uradniška vest.** Za referenta pri okrajnem agrarnem poverjenstvu v Mariboru je imenovan dr. Dragotin Alkovič, referent agrarne direkcije v Zagrebu.

— **Naši dijaki v inozemstvu.** Ministrstvo prosvete je sprejelo načelni sklep, po katerem se letos ne bo vršila izbira novih dijakov, ki bi se šolali na državne stroške v inozemstvu. Štipendije se bodo podeljevale samo starim dijakom.

— **Stalna razstava gozdarstva in rudarstva.** Ministrstvo za šume in rudnike je odločilo, da se v novoprogjektiranem parku na Topčiderskem brdu, ki se sedaj ureja, postavi velik moderen paviljon, v katerem se bo organizirala stalna razstava vseh naših gozdarskih in rudarskih proizvodov.

— **Izložba fotografije v Splitu.** Primorski »Savez za unapredjenje turizma« v Splitu priredi v dneh od 15. julija do 18. avgusta izložbo vseh vrst fotografij. Zastopniki bodo na tej izložbi historično - umetniški spomeniki, narodne noše, paysage, slike iz področja poljedelstva in industrije, sport, motivi iz narodnega življenja, skratka vse, kar je v zvezi z našo domovino. Dosedaj se je prijavilo že okoli 60 razstavljavcev iz vseh krajev naše kraljevine, razen tega pa bo razstavil tudi Savez sam lepo kolekcijo fotografij iz Primorja in iz Bosne in Hercegovine. Podrobni program izložbe bo v kratkem izdal Primorski Savez, ki daje tudi vse tozadevne informacije. Dovoljena je tudi že polovična vožnja za potovanje v Split od 8. julija do 15. avgusta in za povratek od 16. julija do 23. avgusta. Isti postopki dajeta na svojih parnikih Jadranskega in Dubrovačka plovstva.

— **Novinarske brzojavke v Italijo.** Glasom oddaka št. 31973 od 1. julija t. l. je minister pošte in telegrafa odredil, da se v prometu z Italijo lahko oddajajo novinarske brzojavke po znanih pristojbini ob vsakem času podnevi in ponoči. Ta naredba je stopila takoj v veljavo.

— **Letošnja glavna skupščina UJU.** poverjenstvu Ljubljana, se vrši v dneh od 16. do 18. julija v Celju. V petek 16. t. m. zbirajo odseki, v soboto delegati, v nedeljo dopoldne pa se vrši ob 9.30 v veliki dvorani glavna pokrajinska skupščina. Na vseh zborovanjih bodo v prvi vrsti razpravljali o pokretu, ki je v zvezi z znano deklaracijo. Poročala bosta o tem gg. Rudolf Mencin in Anton Skala.

— **Znižana železniška vožnja za udeležence glavne letne skupščine JGZ.** Generalna direkcija drž. železnice je z odlokom G. L. AKO. 5321 z dne 8. junija t. l. odobrila polovično vožnjo ceno vsem članom gasilniških društev, ki se udeležijo glavne letne skupščine gasilnih društev, ki se bo vršila dne 17. in 18. julija v Mariboru. Popust velja od 17. do 19. t. m. na progih direkcije Ljubljana. Udeleženci kupijo pri odhodnih postajah celo enosmerno, na obratni strani z vlažnim postajnim dnevnim žigom žigosano karto, katera jim velja tudi za povratek, tako se izkažejo s potrdilom, da so se udeležili prireditve. — Jugoslov. gas. zveza.

— **Nov turistična knjiga.** Zadnja številka Planinskega Vestnika prinaša oznanilo, da je izšla knjižica »Po pogorju pothografskem in okoli Krime«. Knjižica je monografija tega podgorja Julijskih alp, ima pa kot prilogo pregledni zemljevid vse ljubljanske okolice do preko Kranja, Kamnika, Litije, Višnje gore in Logatca. Zlasti za nedeljske ljubljanske izletnike zelo priprava žepna brošurica opisuje ta lepi kos naše domovine z geološkega, botaničnega, historičnega in turističnega stališča. Ker je cena s karto vred samo 20 Din in je knjiga zanimiva in poučna za vsakega, bo našla gotovo kmalu mnogo priznanja. Knjiga ima tudi pol pokrajinskih slik, katerih razlag najdemo na šele na zadnji strani. Planinski Vestnik po pravici poudarja, da moramo

biti piscu dr. Robertu Kormavnerju hvaležni za njegov trud.

— **Razpis.** Artiljerska podoficirska šola v Čupriji sprejme letos 150 gojencev. Rok za prijavo je do 20. septembra t. l. Kurz traja dve leti. Podrobne podatke dajejo vojni okruzi in občinski uradi.

— **Iz Laškega nam pišejo:** Pri nas smo proslavili godovanje ev. Cirila in Metoda prav lepo. Akoravno je na predvečer tudi pri nas deževalo, smo zažgali na vrhu Huma velik kres, ki je žarel nad eno uro in daleč neokrog naznanjal praznik narodnih blagovestnikov. Mesto veselice ste na nabirali polji gdi. Berta Ferčnikova in Milka Kačičeva nabrali za našo razmere prav lep znesek 560 Din. Del te svote se je poslala glavnemu vodstvu. Tudi članarine se je nabralo nad 500 Din, kar znači vsekakor lepo narodno zavednost našega prebivalstva. Darovalcem in nabirateljicam srčna hvala!

— **Javne električne ure v Zagrebu.** Zagrebška občina postavi v Zagrebu na treh največjih trgih, in sicer na Jelačičevem, Wilsonovem in Trgu I. tri javne električne ure, ki bodo kazale pravi srednjeevropski čas.

— **Iz Smrtna kosa.** Včeraj ob 16. je umrl po kratki bolezni primarij ljubljanske javne bolnice dr. Josip Stojč, star komaj 50 let. Dr. Stojč, ki je rojen ljubljancem, je vstopil v ljubljansko bolnico leta 1902. In se je specializiral zlasti v kirurgiji. Za primarija na kirurškem oddelku javne bolnice v Ljubljani je bil imenovan leta 1909. ter je v javnosti zaslovel kot izbrani kirurg. Vselej svojega strokovnega znanja in značaja je bil priljubljen tako v zdravniških krogih, kakor tudi pri pacientih. V zadnjem času je resigniral na državno službo in se posvetil svoji privatni praksi. Pogreb bo jutri v nedeljo ob 16. z Resljeve ceste št. 12.

— **V javni bolnici v Ljubljani** je snovi po dolgi bolezni umrl strojni stavec g. Tone Brozovič v najlepši mladeniških letih. Pogreb med tovariši in znanci splošno priljubljenega pokojnika bo v nedeljo ob 3. popoldne iz mrtvašnice državne bolnice. — Pokojnikoma blag spomin, žalujočim naše sožalje!

— **Pevsko društvo »Grafika«** iz Ljubljane je priredilo v nedeljo dne 27. junija v Somboru pri Zagrebu koncert, na katerem je predvajalo razne slovenske in nekaj hrvaških pesmi. Izmed slovenskih skladateljev je bil zastopan pred vsem Adamci. Občinstvo, ki se je koncerta udeležilo v mnogobrojem številu, je bilo z izvajanjem izredno zadovoljno in je pevecem živahno aplavdiralo. »Grafika« sicer ni bila na svoji občinski višini, vendar je posamezne točke prednašala lepo in občutno. Po absolutiranju oficijelnega programa se je razvila intima zabava pri pogurjenih mizah, na kateri je »Grafika« ponovno zapela par pesmi. »Grafika« so Samoborčani pozdravljali kot zastopnike Slovencev, ki so prvič posetili Samobor v tako velikem številu. Koncert je uspel tako v materijalnem kakor v moralnem pogledu.

— **Velika veselica v St. Vidu nad Ljubljano:** Udruženje vojnih invalidov, krajevni odbor v Ljubljani priredi v nedeljo dne 11. t. m. v St. Vidu nad Ljubljano v dvorani Ljudskega doma pri pogurjenih mizah veliko veselico z enodelankami, veseloigri »Kakoršen gospod tak sluga« in Razrešenece. Med odmorih komični prizori, prosta zabava s prijaznim sodelovanjem gg. Urančiča in Novaka znanih najbojnih komikarjev. Kdor se hoče v resnici nepričljivo namenjati in zabavati naj ne zamudi posetitvijo to veselico. Začetek ob 4. uri popoldne. Ker je čisti domos ter prireditve namenjen izključno za podpore vojnim žrtvam, vabi k obilni udeležbi. — Odbor. 714-u

— **Društvo Kuratorji za slepece,** ki si je nadelo nalogo zbirati sklad za zgradbo »Doma slepih« v Ljubljani, so darovali: 200 Din g. Feliks Stare mesto venca na grob g. Ferdinanda Starčeta; 500 Din Ljubljanska kreditna banka ter Tovarna sodarice in mineralnih voda. Prisrčno se zahvaljujemo za te darove in želimo, da bi našli darovalci obilo posnemalcev! Da ne bo ob raznih prilikah nepotrebnih zamenjavanj med funkcijami posameznih članov odbora, objavljamo njega sestavo. Predsednik je g. dr. Tomo Klinar, kanonik in stolni župnik v Ljubljani, podpredsed. dr. Mavrič Rus, mestni fizik, blagajnik g. Karel Gruber, viš. rač. svetnik, tajnik g. Minka Skaberna, prof. dr. žan. učiteljica ter odborniki gg. dr. F. Goršič, šef oddelka za sosejalno skrb pri ljubljanski oblasti, Maks Hočevar, ravnatelj mešč. šole, Janko Jeglič, šol. ravn. v pokouju in slepci g. Gabriel Juršek, Anton Pleško ter Fran Schwenner. Kooptirani člani so: g. Stanko Mašič, okraj. glavar in gospe Josipina Cvelbarjeva, Maruška Vrtovčeva ter Marija Wessnerjeva. Preglednika računov sta: gospoda Franc Cvek nadzornik pri drž. žel. in Frane Lazar, komercialni tajnik. — Za odbor tajnika Minka Skaberna.

— **Darovi za Jugoslovensko Matico.** Na predvečer slovenskih apostolov je družba pri g. A. Drašterju v Borovnici zbrala za Jugoslovensko Matico Din 405. Savinjska posojilnica v Zalcu je nakazala Din 50. III. razred osnovne šole v Vodcah je kot celoletno zbirko za bratce in sestre tam preko nakazal Din 811.50. V isti namen je poslala šola v Gor. Sušici Din 20. Za koroske Slovence je zbral II. razred šole v Hajdini Din 10. Vsem darovalcem iskrena hvala!

— **Krasna izbira najnovjših bluz:** Krističič - Bučar, Ljubljana, Stari trg. 81T

— **Napuhovanje, glavobol in prebavilne težkosti** odstrani prirodna grenčica »Franz-Josef« ter zmanjša pritisk krvi v možgane, očli, pljuča ali srce. Zdravniški izvidni znamenja resnično presenetljive uspehe, ki jih voda Franz - Josef dosega pri ljudeh, ki mnogo sede. Dobiva se po lekarnah in drogerijah. 35T

— **Zlatniko so našli v Zlatogorju-terpeninovem milu:** Marjana Kavčič, Godešič pri Škofljoki, Ana Rupert, Ljubljana Knezova ul. 27, Roza Peterca, Ljubljana-Viš 19, Marija Lapornik, Celje, Amalija Winter, gostinčica Boštanj pri Sevnici, A. König, gostilničarka, Kočevje, Frančiška Drstvenšek, grad Turn pri Velenju, Paulina Polzovič, Sarajevo Aleksandrova 58, Zora Gerovac, Sarajevo Korosčeva 17, Pepica Balog, Lukariš kraj Dugošela, Katarina Hribar, Bjelovar, Vilma Pfaf, Zagreb Kukovičeva ul. 7, Zorka Firšt, Zagreb Slovenska ul. 13, Hermia Horvatič, Klanjec.

— **Tragedija blazneža.** Trgovec Vatroslav Blagovič, star 43 let in doma iz Slatenika v Slavoniji se je lečil v osiješki bolnici. Mož je trpel na paralizni lečili so ga po najnovjših metodah z vcepljanjem malarije. Dne 6. t. m. se je Blagovič sprejel mirno po sobi. Nenadoma se je ustavil pred oknom in se pred njim mu je kdo mogel preprečiti, se je povzpela na okno in skočil na dvorščice. Na asfaltnih tleh je dobil smrtno nevarne poškodbe, katerim je čez nekaj časa podlegel.

— **Volna in bombaž za strojno pletenje** in za vsakovrstna ročna dela se dobi v veliki izbiri in po najnižjih cenah pri tvrdki Karel Prelog, Ljubljana, Stari trg 12 in Gosposka ulica 3. 119T

— **V električno brušenje sprejema** rabljene britvice, znamke Gillette, Mem, Elysium, Mond itd. drogerija Adrijana, Ljubljana, Selenburgova ulica 1. 710n

— **Čajanka!** Zahtevajte povsod najizdatnejše čajne mešanice »Čajanka«. Glavna zaloga pri tvrdki Franc Kovač, Ljubljana, Hrenova ulica 19. 114/T

Iz Ljubljane

— **Iz jubileja dela in zvestobe.** Te dni je slavil trgovski uslužbenec g. Jožef Ganoni 40letnico svojega službovanja pri ugledni ljubljanski tvrdki M. Pakič. Redki so danes taki jubileji, enako redko in razveseljavajo pa je dejstvo, da je g. Ganoni že drugi slavljenec, ki tekem enega leta obhaja 40letnico svojega službovanja pri isti tvrdki. Po smrti g. Mihe Pakiča je kupil leta 1889. od njegovih dedičev to znano veletrgovino s suho robo g. Viktor Rohrmann, ki jo vodi zdaj že 37 let pod preko 100 let staro firmo M. Pakič. Povodom drugega redkega jubileja iskreno čestitamo tvrdki in jublantu.

— **Iz Visoka starost.** 85letnico svojega rojstva obhaja danes v krogu svojih sorodnikov čila in zdrava, kakor malo kdo, gospa Terezija Rant, mati višjega vojnega svečenika g. Huberta Ranta v Novem Sadu in tašča načelnika zveze obrtnih zadrug g. Engelberta Franchettija v Ljubljani. Jubilatki iskreno čestitamo in ji iz srca želimo še mnogo, mnogo let solčne življenjske jeseni.

— **Iz Čemu plačuje občinstvo visoke pristojbine za ekspresne pošiljke?** Prejeli smo: Ze eno leto in več se dostavljajo v slovenski prestolnici ekspresne pisemske pošiljke ne takoj po njih prihodu, kar je v zmislu poštne pravilnika, ampak po večini pozneje, kar z drugo pošto vred. Če pomislimo, da pride v Ljubljano dnevno nad sto ekspresnih pisem in dopisnic, si lahko mislimo, za kakšne svote so pošiljatelji, ozioroma naslovniki takih pošilk na ta način oskodovali. Zadnje dni je dobila ljubljanska glavna pošta za dostavo ekspresnih pisemskih in paketnih pošilk nov ličen električni mobil, ki ima služiti baje tudi za pobiranje pisem iz poštinih skrinjic v mestu. Zakaj še danes ne vrši glavna pošta svojih dolžnosti, kakor velja poštini pravilnik, nam je prava uganika. Res, čas je že, da bi električni mobil že skoraj v akcijo stopil, da bi utihnilo zabavljanje med občinstvom zaradi zakasnelih dostav. — Trgovci.

— **Iz Občinstvo opozarjamo** na izredno zanimive kolesarske tekme, ki se vrše jutri v nedeljo ob 3. popoldne na igrišču Ilirije. Tekme priredi društvo Sava in se bodo vse vršile na dirkališču, torej pred očmi gledalcev, ki bodo na ta način lahko zasledovali ves njihov potek, kar je sicer pri običajnih cestnih dirkah nemogoče. Na sporedu je tudi kratka nogometna tekma.

— **Iz Šiške nam pišejo:** Ko so 8. avgusta lanskega leta zaprli poštni urad Ljubljana 7, se nam je obetalo, da se pošta v kratkem času v drugi hiši znova odpre. Poštna uprava je iskala in kupovala več hiš, a kupila ni nobene, češ da so predrage. Če bi bila poštna uprava poiskala primeren prostor in začela zidati lanske jeseni, bi naša pošta že pred meseci lahko poslovala v državnem poslopiju. V Šiški, ki šteje danes okoli 7000 duš, nese pošta državni blagajni 15 do 20 tisoč dinarjev čistega dobička na mesec. Zato bi se bilo pač lahko zidalo državno poštno poslopije, ki bi bilo občinstvu in državi sami v prid. Ljudje bi ne bili vrženi iz stanovanj na cesto in poštna uprava bi imela vse drugače zasigurate uradne lokale kakor lih ima dandanes, ko ji zdaj ta, zdaj oni hišni posestnik lokale odpove. Post tot discrimina rerum bomo Šiskarji vendar zopet dobili pošto in sicer v bližnji bodočnosti. Škoda le, da nam pomaknjena preveč iz središča. Obeta se nam tudi javna telefonska govorilnica, s katero nam bo vsekako jako ustrezno, saj imamo večje trgovine ter tako živahno industrijo.

— **Iz Mladinski odsek Sokola I. Tabor,** uljudno vabi starše in prijatelje mladine na pešizlet, ki ga priredi v nedeljo 11. t. m. k Sv. Katarini. Odhod ob 9. dopoldne s Tabora. Povratek z večernim vlakom iz Medna v Ljubljano. 718n

— **Iz Vodstva v Groharjevi razstavi** je v nedeljo 11. julija ob 11. Ker se razstava bliža zaključku, porabite priliko vodstva za obisk, ki je do sedaj nepovoljen in za Ljubljano in Slovence nečasten. Namez razsta-

ve je bil tudi ta, da se prebitek porabi kot prispevek za Groharjev nagrobnik. Zaenkrat niso mli stroški razstave pokriti.

— **Iz Sokolske prireditve na Višu** so bile vedno izvršeno obiskane. Odbor pričakuje, da bo tudi letošnja, ki se vrši v nedeljo 18. julija pri Pavliču na Glincah. Najzanimivejši spored, dobra jedca in pijača, zmerni cene. Začetek ob 3. popoldne

— **Iz Prosvetni odsek naprednih društev Št. Vid-Dravljje.** Gledališka sezona 1925-26 je bila za naše razmere izredno živahna in bi se lahko razvila še bolj, če bi ne bilo od strani občinstva kakor tudi nekaterih sodelujočih neke nerazumljive mlačnosti in apatije. Vsa čast gre vsem igralkam in igralcem za njih trud in požrtvovalnost, še posebej pa g. predsedniku. Imeli smo skupno 13 predstav: Vdova Rošluka (2 krat), Spavaj moja deklica (1 krat), Mačama Butterfly (kot drama; 3 krat), Velika repatica (2 krat), Pri Hrastovih (gostovanje društva »Vodnik« iz Zg. Šiške, 1 krat), Črni maček (kabaretni večer, 1 krat), Vstajenje (Borowski, 2 krat), Sladkosti rodbinskega življenja (1 krat). — Za prihodnjo sezono so predvidene sledeče igre: Poluhitanje v dolini šentiljorjanski, Vražja ženska, Babilon, Favn, Morala gospe Dulske etc. — Gostit dramatsko umetnost je za vsako društvo velike vzgojne in kulturne važnosti, zato mora vsak član treh naših naprednih društev imeti dobro voljo in ljubezen do dela. Upamo, da se bo to tudi zgodilo in da bodo odpadle ovire, ki so ovirale in kalile skupno in harmonično delo. W. B.

— **Iz Mestna zastavljavnica naznanja,** da se vrši tomesočna dražba, v novembru 1925 zastavljenih predmetov, v četrtek dne 15. julija ob 3. popoldne v uradnih prostorih v Prečni ulici 2. 716-n

— **Iz Zborni atelje Ivana Radovana** se nahaja odslej v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 4. I. nadstropje (prej dr. Prosinagga). Zborni atelje Ivana Radovana pa se nahaja še vedno v Ljubljani VII. Celovška cesta 14, nasproti velesojma. 715-n

— **Kolesarske dirke »Save«.** V nedeljo popoldne ob 3. se vršijo kolesarske dirke »Save« in Zveznih kolesarskih društev z bogatim sporedom na prostoru S. K. Ilirije pri šiškem kolodvoru. Popoldne ob pol 2. zbirališče na Sv. Jakoba trgu ter je skupni pohod z godbo na prireditveni prostor. — Vsem dirkačem se javlja, da je obvezen trening danes v soboto popoldne na dirkališču S. K. Ilirije.

Besnenje strele med četrtkovim neurjem

Strela je ubila pri Ribnici tri mladeniče, na Igu pa malega dečka. — Povzročila je tudi več požarov.

Nevihite, ki so s tako silo divjale v četrtek nad Slovenijo, so žal zahtevale tudi več človeških žrtev, povzročena pa je bila v nekaterih krajih tudi precejšnja materijalna škoda. Kakor smo poročali že včeraj, je med nevihto opoldne v Tomačevem treščilo v neki skedenj. Naknadno nam javljajo, da je strela udarila v skedenj posestnika Blasa. V skedenju je takoj pričelo goreti. Na pomoč so takoj prihiteli požarne brambe iz Tomačevega in okolice ter ogenj kmalu omejile. Skedenj je sicer pogorel do tal, vendar je gasilcem uspelo rešiti šupo sosedu Šmarca. Nevarnost je pretila vsemu Tomačevemu, ker stoji tam kozolci, sedaj že založeni s senom, precej tesno drug poleg drugega. Škoda razmeroma ni velika in je bila deloma krita z zavarovalnico.

Včeraj smo med drugim tudi poročali, da je divjala nad ribniško dolino silna nevihta, ki je poplavlila vso Ribnico in okolico. Žal je neurje zahtevalo tudi tri mlada človeška življenja. Malo pred nevihto so sušili seno posestnik Bambič in njegovi sorodniki na senožeti, ki leži ob cesti med Sodražico in Loškimi potokom. Na polju jih je dohitela nevihta in bežali so pred silno ploho pod bližnja drevesa. Brata Fran in Jože Bambič ter njuna bratranca Fran in Viktor Roje so stopili pod neko visoko smreko, Bambič sam pa je stopil pod neko grmičevje. Med silnim nalivom je udarila strela v smreko, pod katero je vedrila četvorica fantov. — Strela je takoj ubila oba brata Roja ter Frana Bambiča. Prva dva sta stara 14 in 15 let, zadnji pa je jedva dopolnil 22. leto. Posestnik Bambič je skušal sicer takoj obuditi ponesrečene, vsak njegov napor pa je bil zaman. Strela je njanko leto v bližini ubila tudi Bambičovo sestrično. Tragična usoda ponesrečenih mladeničev je vzbudila v vsej okolici splošno sočutje med prebivalstvom.

Tudi na Igu pri Ljubljani je neurje zahtevalo svojo žrtev. Strela je treščila

— **Iz Vrtno veselico** priredi pevsko društvo »Slavica« v nedeljo 11. julija t. l. ob 4. popoldne na vrtu restavracije hotela Mikliča v Kolodvorski ulici. Spored: Petje, godba Sokola I. saljiva pošta, ples itd. V slučaju slabega vremena se vrši veselica v vseh notranjih prostorih. 709T

— **Iz Vrtno zabavo** priredi podoficirske podporno društvo v nedeljo 11. julija t. l. ob 16. na vrtu restavracije »Lozar« v Rožni ulici (trg sv. Jakoba). Svira džezbeno društva Merkur, ples, saljiva pošta itd. Po sebnava baba se ne pošilja. Za obilen obisk se priporoča o. d. b. 712

Najboljši in najprejnejši čelji
čevlji TIP-TOP in BALLY-SWISS
se dobe le v trgovini ŽIBERT, Prešernova ul.

Iz Celja

— **c Pregovljenje** grofije. Mestna občina je sklenila prenoviti fasado poslopja star grofije, ki bo s tem postala zgodovinska reč kost za Celje. Stroški za prenovljenje pa s precej visoki, vsled česar se letos izvrši samo delna obnovitev, drugo se pa preloži na prihodnje leto. V kraškem se bo vršila komisija, v kateri bosta tudi dva strokovnjaka iz Ljubljane. Komisija bo imela nalogo ugotoviti, katera dela naj se izvršijo letos in katera pozneje.

— **c Elektrifikacija celjske okolice.** Pri bližno pred tremi meseci je celjska občina oddala dela za graditev električnega omrežja na njenem ozemlju tvrdi Brown-Boveri, ki je te dni pričela z delom. Omrežje bo koncem avgusta dogotovljen in bo stalo približno 400.000 Din. Transformator bodo postavili poleg hiše g. Omladiča na Sp. Hudičji. Dobavo toka bo oskrbel mestna elektrarna, ki ima s falsko elektrarno po pozobdi monopol za oddajo toka na ozemlju do pet kilometrov oddaljenosti o Celja. Pogajanja za dobavo toka se vrš med mestno elektrarno in okoliško občino že več mesecev, a doslej še niso uspela. Č bo pogodba v kratkem sklenjena, bo pričel mestna elektrarna koncem avgusta z dobo vo toka, ki ga okolici žele željno pričakujejo.

— **c Nočno lekarniško službo** opravlja 6 tednih lekarna »Pri Križu« na Cankarjev cesti.

Izpred sodišča

Lovce Jože iz ljubljanske okolice je iskal po močvirju izgubljeno raco. Mrak je ležal nad pokrajino, zamisljen lovec je korakal polagoma, poleg sebe je vodil na verižici svojega Hektorja, ki je pravi sledovnjak. Tedaj sta prišla na stezi dva popolnaka, in sicer beraški Mile, ki je imel hlače tako raztrgane, da so se videla njegova meša, njegov spremljevalec je pa bil žalosni Fridolin, ki že dva dni ni imel žganega v grlu, kar ga je pač navdajalo z obupom. Ko sta pusila Jože že mislo, sta se nenkrat spomnila, da bi jima bil ta lahke pomagali in težavo malo prelozili. Obrnila sta se nazaj. Ko sta se približala zamislila nemu lovcu, sta vzbudila pozornost zvestega Hektorja, ki se je izgrajal, zalajal, pogledal jeznjo svoja nasprotnika in naslednji hip že zasadi zob v suha Miletova bedra. Uboga romarja sta zavpila, in sicer Fridolin še glasneje in že sta zbežala. Jože je bil tožen, ker je bil pa na nezdolgi nedolžen, je bil oproščen. Mile in Fridolin sploh nista prišla k sodišču, saj nimata časa prekiniti svoje potovanje po tem lepem svetu.

Dva Martina in dva Franceta so popivali v Brestovcu pri Rogatcu in se navzili korajze. Ker ni bilo druge prilikošnosti, so napadli po cesti mirno idočega Ivana Krumpaka, ga pretepili in težko poškodovali. Posledica: šest tednov, odnosno po en mesec ječe in povrnitev vseh stroškov in odškodnina.

Darujte za sokolski Tabor!

SHERLOCK HOLMES II.

Veliki senzacionalni kriminalni film — V glavnih vlogah najboljši francoski igralci dobro znani iz dosedaj predvajanih Biscot-filmov — Velezanimivo in do skrajnosti napeto — Sijajna igra — Kolesarska režijska — Krasni naravnost posnetki iz gorskih krajev. **Vsled ogledne dolžine filma (oba dela v enem sporedu) se vrše predstave točno ob: 3., 5., 7. in 9.**

Prvovrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah.

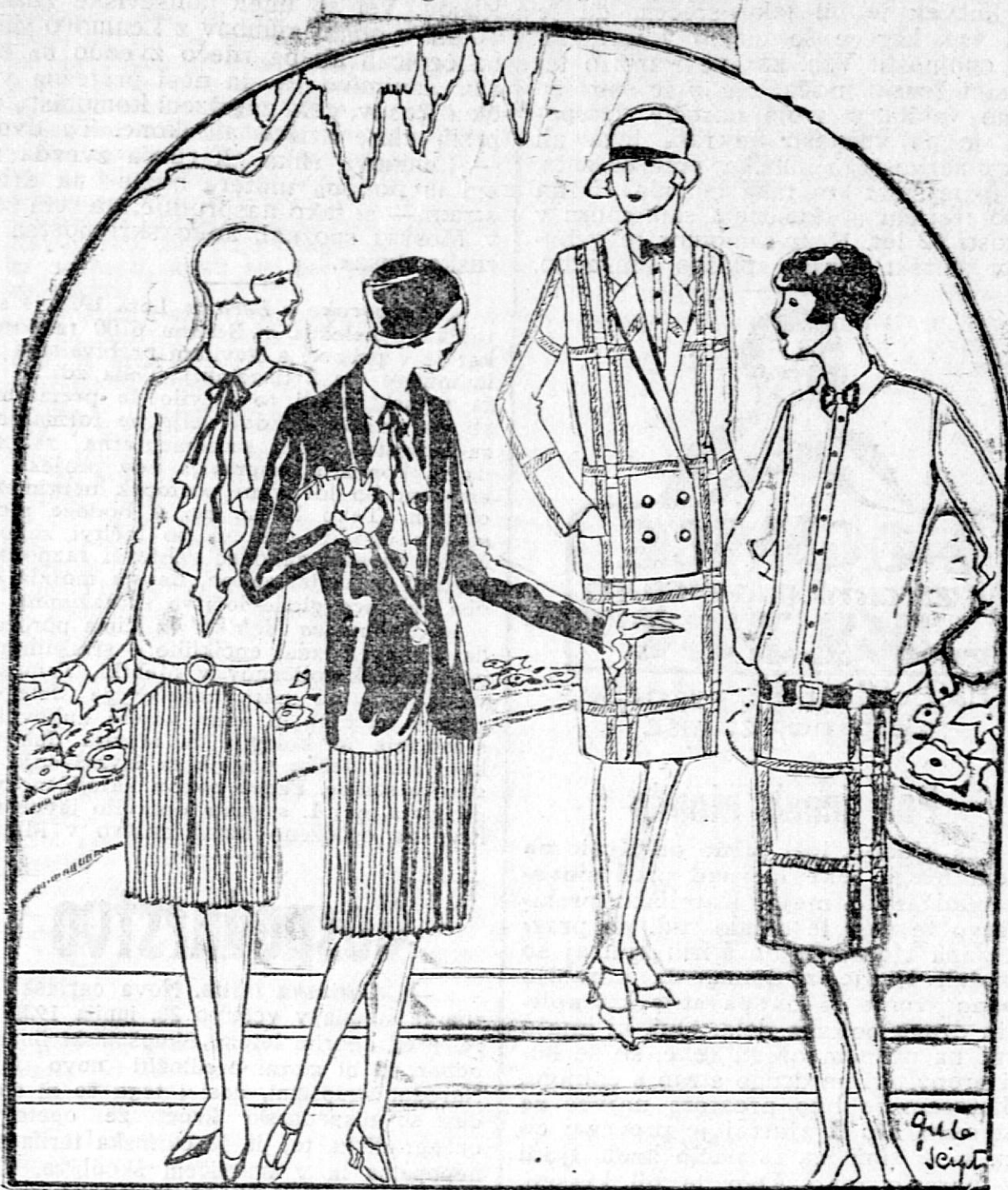
Predprodaja vstopnic od 10.-1/2 l.

ELITNI KINO MATICA

vodilni Kino v Sloveniji. Telefon 124

Moda

Smoking prihodnjih sezon

Damski smoking je danes že skoro tako samoumeven kakor moški. Pomladna moda se ga je oprijela z vso ljubeznijo, nam ga nudila v vseh možnih varijantah in ga prikrojila za vse vrste oblik od sportnopromenadne do večerne. Dame so ga nosile in ga nosijo v najrazličnejših barvah, svetlih in temnih, navadno s priprostim, a ljubkim belim ali sivim telovnikom. Kot polna večerna obleka iz težke svile ali brokata se je smoking polno uveljavil v Ameriki, dočim je ostal v Evropi bolj osamljen, dasi je skoro izključno dominiral kot večerna toaleta na odru.

Danes je gotovo, da smokingova fasona za damske obleke ne bo muha enodnevnica, ampak da bo prešla tudi v prihodnje sezone. Postala bo bržčas naslednica nekdanjega «klasičnega kostuma», ki jo s svojimi poldolgimi jopami za današnje modne pojme vse pretegro in pretežak. Smoking pa je vedno graciozen in mladosten ter nadomešča tako kostum kakor suknjeno obleko. Pomladni smoking je bil umerno iz težke blaga, poletni je iz prav lahkega materiala. Za jesen napovedujejo, da ga bodo izdelavali iz bleščečega damskega sukna. Za dopoldanske in potne obleke je najbolje priljubljeno desetinano široko karirano blago, najraje v indierentnih srednjih barvah, ki bodo porabne tudi za jesen.

V zadnjem času izdelujejo smokinge tudi na dve vrsti gumbov kakor moške suknjiče. Praktičen je tak kostum zlasti zato, ker se da popolnoma zapeti in ni odvisen od bluze. (Glej tretji model na naši sliki.) Krilo je čisto ravno, brez gub in brez zvončastih linij. Kakor omenjeno, je mogoče pod takim smokingom nositi poljubno bluzo. Najbolj v stilu je seveda bluza v obliki moške srajce, iz surove svile ali sličnega materiala in v barvi, ki harmonira z barvo kostuma. (4. slika.) Klubuk je po možnosti v isti barvi, s kateri je kostumovo blago karirano, trak na klubuku se v barvi vjema z malo kravato in s pasom.

Prvi in drugi model na naši sliki

kazeta, kakšen naj bo smoking za vroče poletne dni, ako jih bomo seveda imeli. Obleka je izdelana iz svile, najčesče iz kitajskega krepa in tafta ali maroškega krepa in tafta, čisto tudi v dveh kontrastnih barvah, zlasti v črni in beli, kar velja še vedno za najbolj elegantno kombinacijo. Obleka, ki jo kaže naš model, obstoji iz priprostega, belega, le z desčkim ovratnikom in filšijem okrašenega gornjega dela, do čim je spodnji del iz plisirane črne blaga. Smoking je seveda tudi črn, tako da dobimo črn kostum. V prsnem izrežu se lepo uveljavlja beli fiš, v rokavih pa volani obleke. Klubuk je črn, kratki spodaj beli.

Juriš na današnje modo

Menda je bilo še malo mod, ki bi se bile tako hitro in tako temeljito osvojile ves ženski svet, kakor si ga je sedanja. O vzrokih ni treba govoriti, saj se je napisalo že nebroj strani o njenih virih in prednostih. Ne najmanjši med njimi sta priprosta in enostavnost, ki karakterizirata modo zadnjih sezon. Interesantno je, da se baš ta poteza ni uveljavila po volji znanih modnih diktatorjev, ampak brez nje in celo proti njej, ker je pač tako hotela ogromna večina modernih žensk. Ta demokratska nota današnje mode ima poleg higijenskih in praktičnosti zlasti to vrtilno, da je obleke zelo pocenila in omogočila, da se oblačijo po najnovejši modi tudi žene in dekleta brez premoženja in brez velikih dohodkov. Kolikaj spretno deklet si lahko iz priprostega blaga samo vreže in sešije obleko, ki odgovarja vsem modnim zahtevam. Najbolj priprosta klubuk je danes obenem tudi najbolj eleganten. Moda je postala last najširših slojev ženskega sveta in ni več privilegij bogatinov.

Samoumevno je, da ta pojav ni po volji onim krogom, ki so nekdanj na račun ženskih modnih kapric sijajno živeli. Veliki pariški modni saloni, nekdanje pravne zakladnice za zlato, so se izpraz-

nili. Sicer izdelujejo še vedno in tudi bogato prodajajo razne modele, a individualnih naročil, ki so največ nesla, je vedno manj. Razno luksuzno blago, dragoceni našivi in okrasni leže v trgovinah in skladiščih, ker ni dovolj kupcev. Zato se in čuditi, ako so se začeli prizadeti industrijalci in trgovci posvetovati, kako bi temu zlu odpravili in prišli zopet do boljšega zaslužka. Pred par dnevi se je vršila v Parizu konferenca modnih interesentov, ki je razpravljala o krizi v modni industriji in modni trgovini. Zbrani gospodje in dame so sklenili, da je treba začeti najostrejšo borbo proti priprostosti in enostavnosti današnje mode in da je treba med damskim svetom vnovič obuditi poželjenje po razkošnosti in dragoceni obleke. Klubuki naj dobe zopet okraske iz novejih peres in dragocenih cvetlic. Tudi na obleko naj pride zlata ornamentika.

Da bo uspehi čim večji in čimboli gotov, so modni mogotniki obenem sklenili, diktirati za prihodnjo sezono tudi nekatere druge vidne spremembe. Tako naj bo zlasti močnejše povdarjen pas, ki se bo kril z naravnim pasom na telesu. Seveda se morajo spremeniti tudi krila. Ker ne morejo biti več krajša, naj postanejo zopet daljša in to kar za celo ped. Kot modne barve napovedujejo za bodočo koncertno in plesno sezono kombinacije iz črnega, belega in zlatega.

Tako modni diktatorji, kaj pa poreče ženski svet, je seveda drugo vprašanje. Brez odpora se gotovo ne bo pustil izriniti iz vrst modnih dam in se degradirati v drugo, manj vredno kategorijo, kakor je bilo to nekdanj. Borba je zato nezogibna in bo gotovo zelo zanimiva. Priznati moramo, da so naše simpatije brez pridržka na strani onih, ki se bodo borili proti novemu kompliciranju in podraženju obleke.

Moderna modna vila.

Samoumevno je sportnica in se tudi oblača tako, da bi človek mislil, da ravno prihaja z nogometne tekme. Črne hlače iz trikoja so okrašene s pestrimi vložki, svetli moderček pa z barvastim monogramom.

Kavarna „LEON“
vsak dan celo noč odprta.

Paberk

Poletna moda skuša posnemati v vetru vihrajoč list. Zato ljubi neenakomerno dolga krila, enostranske vezenje in garniture preko pleč, kepe, šerpe, rute, Veliki dragoceni ogrtači iz orleanškega krepa imajo tri črti metra dolge reze (franze).

Črna, težka krep-svila se kombinira z roza-tulom ali s koščeno belimi čipkami.

Svetel plašč iz lahkega poletnega kasha je zadnja novost, ki izpopolnjuje temne obleke iz krepčevine ali žoržeta.

Amerikanski plavalni kostum ima črtast telovnik, majhne preprosto ukrojene črne hlače iz finega trikoja in gumijast pas.

smo se trgal za pojme, za izraz.

«Umetnost je — sen!»
«Ne, umetnost je utelešena resnica!»
«Jaz bi dejal, da je hčerka božja!»
«Ali ni ona živa, vsem vidna misel?»
«Je, vse je, najbolj pa je resnica, toliko večja, s kolikor preprostejšimi sredstvi se nam razodevala.»

Tako smo se gnali in gnali in vsak zase čutili, da nič ne vemo in do resnice ne moremo.

«Umetnine ne moremo tolmačiti z besedami, le čutiti in s srcem uživati jo moremo!»

«Zares, umetnina je intuicija, a intuicija je milost, — dar božji!»

«Umetnina je resnica in lepota, tako mislim jaz!»

«Kaj je resnica?»

«Razen življenja in smrti je vse do zvednosti!»

«Resnica je spoznanje, resnica je Bog!»

«Resnica je naša prva zapoved, resnica je naša druga in tretja, naša zadnja zapoved!»

«In lepota, kaj je lepota?»

«Tega menda še nihče ni dognal!»

«Lepo je, kar je samo po sebi lepo; vsaka drugačna lepota je zmota, prevara.»

«Pritegnem! Kar je lepo samo po sebi, razodeva tiho, nežno lepoto, skrito lepoto; kar je nalepotičeno, le mami, kriči in slepi!»

«Torej: priroda! Sam po sebi lep je

za veslaški sport.

Za veslanje in jadranje je najlepša obleka v žensperskem stilu in beli barvi. Obleka, ki jo kaže naš model, je garnirana s tradicionalno modro barvo. Rokav krasi vezeno sidro, krilo je plisirano in kratko, da omogoča čim večjo prostost gibanja. Mornariška čepica ni le ljubka in modna, ampak tudi praktična, ker se najuspešneje upira vetru.

Naimodernejše klubuke

je založila tvrdka Drago Schwab, Ljubljana. — Gospode opozarjamo na izredno lepe in neverjetno poceni izbero.

Humoristični kotichek

Cvetje iz domačih in tujih logov.

Blaznost.

»Pomislite, gospod kolega, včeraj je najin prijatelj Karl zblaznel.«

»Kaj pravite!«

»Da; oženil se je.«

Ničvredno življenje.

Lopov: »Denar ali življenje!«
Napadeni uradnik: »Denarja nimam; vzemite mi življenje.«

Lopov: »Žvižgam jaz na tako življenje.«

Po konkurzu.

»No, Silberstein, kam pa tako hitite?«

»Doktor mi je svetoval, naj odpotujem takoj v inozemstvo.«

»Zdravnik vam je to svetoval? Kaj ste bolni?«

»Kdo neki govori o zdravniku? Moj advokat mi je svetoval.«

Pozabil je.

Sodnik vročerknemu fantu, ki se zagovarja radi razžaljenja časti:

»Rekli ste mu tudi, da je največji falot in osel.«

»Ne, na to se pa nisem spomnil.«

Skromnost.

Ženin s pičlimi dohodki: »Povej mi, dragica, kaj imaš zelo rada lepe in drage obleke?«

»Kaj še, Pavl. Zelo skromna sem in staromodna. Samo dragulje imam zelo rada.«

Tehten vzrok.

Občinski odbor pri Sv. Gašparju razpravlja o vprašanju, ali naj da občinski lov v zakup, ali pa naj ga izvršuje v lastni režiiji. Mnenja so deljena in ni mogoče doseči soglasja. Pa se oglasi prevdaren občinski odbornik:

»Kaj pa, če bomo sami lovili, kdo nam bo plačal škodo, ki jo bo naredila divjačina?«

Lov so oddali v zakup.

V bolnici.

— Sestra, jaz bi samo rad vedel, kako gre mojemu bratu?

— O dobro. V rekonvalescenci je.

— No, pa bom malo počakal, da pride zopet ven.

Film

Pri nas in drugod

Zadnji teden v Ljubljani ni bil baš bogat na filmskih senzacijah. Kino Matka in kino Ideal sta prinesla repriزي dveh sijajnih filmov, Matka »Belo sestro«, Ideal pa »Fantoma pariške Opere«. »Bela sestra« je že v zimski sezoni doživela v Ljubljani kolosalen uspeh. Uprava kina Matice se je potrudila, da je film prilagodila miljeju in je kinematograf pretvorila z okusnimi dekoracijami ter transparenti v pravico cerkev. Poleg tega so pri filmu sodelovali pevci, kar je zapustilo pri gledalcih vsakakor globok vtis. Vsebinska filma je znana. Mlad italijanski častnik se zaljubi v prekrasno hčerko plemenitaša (Lillian Gish) in jo zasnuje. Mlademu paru nasprotuje starijša sestra, ki je sama zaljubljena v častnika. Nenadna smrt plemenitaša in nenadni odhod mladega častnika v Afriko prekrizata načrte in uničita idilo mladega para. Mlajša hčerka odžene starijša sestra od doma, ekspedicio, ki jo vodi častnik v notranost Egipta, pa napade ter uniči skupina Arabcev. Razširi se vest, da je častnik padel v vojni. Užaloščena nad smrtjo zaročenca odide mlajša hčerka v samostan, kjer postane redovnica in prisreže večno zvestobo Bogu. Nenadoma pa se vrne njen zaročenec. Mučna je situacija za oba ljubca se, ko se zopet ne pričakovano snide. Njo veže večna obljuba in s krvavečim srcem ga odkloni. Častnik je obupan. V zavesti, da mu življenje ne nudi nikake utehe, ga hoče žrtvovati za pomoč bližnjemu. Ko izruhe vezuv in preiti mestu katastrofa, reši s svojimi heroizmom prebivalstvo pred pretečo pogubo. Njega pokopljejo divji valovi morja, ki zalijejo mesto. Kot zaključek sledi krasen prizor, ko zbrani zbor menihov in belih sester molji za dušo pokojnega kapetana, ki je rešil mesto. Tudi to pot je film privabil mnogoštevilno publiko in je bil vse dni popolnoma razprodan. Skoda le, da je bil že nekoliko obrabljen in so bile slike deloma nejasne.

Tudi repriza »Fantoma pariške Opere«, ki jo je dal Ideal, so je rentirala. Naval na predstave je bil izredno velik kar je najboljši dokaz, da zna ljubljanska publika ceniti res dobre filme. Glavno vlogo v tem misterioznem filmu groze ima sijajni in menda največji karakterni igralec sveta Loy Chaney. Vsi njegovi filmi so dosleda tvorili za Ljubljano največjo privlačnost.

Dalje so igrali ali še igrajo v tem tednu v Ljubljani filme: »Beštja iz St. Silosa« (Dvor), »Cigan kavalir« (Ideal), »Lady Hamilton« (Matica), in »Nevesta brez moza« a Llyo Maro (Dvor). Razum »Cigana kavalirja« so vsi filmi nemške provenienice.

V Mariboru so igrali: »Jaz sem morilec«, »Ladja v nevarnosti«, »Lov za zlatom« (Charlie Chaplin), »Suženji ljubavi« itd. V Zagrebu so igrali filme: »Suženji dvorca Zende«, »Zaza« (Gloria Swanson), »Gardijski častnik«, »Gospa iz Orijenta«, »Mladi Mafiaradža«, »Velika bela tišina« itd. V Beogradu so bili na programi: »Pariška apasinja« (Gloria Swanson), »Hiltefjod od smrti«, »Ljubavni doživljaji Don Juana Avstrijskega«, »Bell metulj«, neki film Harolda Lloyda itd.

Na Dunaju se vedno vrte ruski film »Oklopna križarka Potemkin«, dalje pa imajo na programih filme: »Indijski grof«, »Krivda drugega«, »Molly, mala pustolovka«, »Zločinska past na Michiganskem jezeru«, »Ali je Ben Akiba lagaj?« (Buster Keaton), »Napačna sramečljivost«, »Vredni ljubica«, »Propadajoče sile«, »Žena in treči«, »Žena brez denarja«, »Frlivoli poljubi«, »Pariška podgana«, »Konjske dirke in ljubavi« itd.

Prav ameriansko reklamo za svoj najnovejši film »Velika parada« dela newyorška tvrdka Metro-Goldwyn. Sestavlja je celo karavano tovornih avtomobilov, ki potujejo po svetu in dela propagando za film. Karavana je prepotovala že vso Ameriko in je nedavno prispela v Anglijo.

Harold Lloyd, ki je za pojmo filmske publike neločljivo združen s svojimi velikimi očali, ima v resnici prav dobre oči in hod »v civilu« vedno brez očal. Ona pa, ki jih nosi v filmih in so povzročila novo modo glede očal, imajo le navadno steklo ali psplohn ne.

Inserirajte v „Slov. Narodu“!

»Zakaj se mi umikate?« je možičel ugovarjal. »Vsi ljudje vse vedo. Stal sem in iščem resnico v učnostih novil metod. Nosilec teh metod ste vi. Prosim, povejte mi, ali je človek prej spoznal plamen kesa, ali gorečnost vere i Boga? Ali prej greh, ali prej kes i pokoro zanj?«

»Prej vero in kes nego vse drugo, i dejal.«

Starec je pobesil glavo, molčal i odkimaval; čez dolgo je dejal:

»Ne, to je problem! Dekle, ni eti ka ljubezni do bližnjega zmagala člo veskega rodu, so bila ta vprašanj mrtva v človeškem srcu.«

»Ali menite, da je etika ljubezni zmagala, že zmagala?«

»Problem... A včasih se mi zdi da je.«

Molčali smo, odgovoriti nismo znali. »Vendar vam svetujem, da se i problemi še ne ukvarjate! Življenj vam bodi lepo in jasno že tako, kakršno se vam zdi. Bogu je živa in vesela mladost ugodnejša nego prisiljeno samozatajevanje in laganje sebi in drugim.«

Ko nihče ni odgovoril, je sklenil: »Laže prenaša nadlogo starosti kdor je pametno užival mladost. Spomin ga blaži, v spominu še enkrat živi!«

Starček si je zapalil pipo, ki jo je imenoval otium in negotio et negotium in otio, in počasi odteval.

Ivan Zorec:

Vila Juhe

Tačas — kje ti je že to! — smo tožili, da živimo slabo, po pasje; če se zdaj spomnim, vem, da nam je bilo lepo, lepo... Bili smo mladi, zdravi, in vsakdo izmed nas kralj svojega kraljstva. Srce nam je koprnelo in duša pela veselo, kri vrela, pomlad sama zelenela...

Peter nas je bilo. Šotorili smo v visokem podstrešju. Soba ni bila velika; ali krotkih ovčic gre dosti v en hlev. Ob stenah so se tiščale visoke postelje, postlane s koruznim lichenjem. Na sredi sobe je stala razvežena miza. S prtom nikoli ni bila pokrita, samo knjige, papirji in preparacije, cigaretni pepel in madeži črne in rdeče tinte so pravili, da se je ob nji potiti učenim sinovom modrih Muz.

Iz tega nepozabnega bivališča, ki smo ga imenovali »Vila Juhe« in kjer smo tudi sami bili včasih ubrani za veseli juhe, smo videli čez strehe vsega mesta.

Lepo je bilo zlasti ob jasnih solčnih jutrih. Mesto se nam je zdelo kakor dekle v narodni noši. Kaptelska cerkev ji je bila z zlatom posuta avba, hiše, ki so se vzpenjale k njej, so bile pisano nabrano krilo, široka Krka pa ji je opasovala srebrni pas.

V vili »Juhe« nam je bilo včasih za-

res hudo. Lačni smo bili večkrat nego siti. Ob nedeljah si nismo upali med ljudi, ker nam je obleka bila preubožna in ker nam je moča v čevljih cmokala, če je deževalo.

Pa kaj za to, če smo bili ubogi in lačni, ko smo bili mladostno ničemurni in mladostno ješči, — kaj za to! Saj smo bili mladi, zdravi in je z nami ditiambična pijanost prevzvišenih čustev vriskala, se tja gor na zvezde obešala in po vsem svetu plesala...! Prva mladost, to vem šele zdaj, ko se mi je že na daleč umaknila, je doba poezije, velikih načrtov, silnih želja, — doba vere vase. Ta doba, ki se mladini zdi, da mineva počasi, a meni zelo zelo hitro, je doba setve, doba začetih dejanj, doba vere in doba dejanj. In če vera in dejanje segata druga v drugo, vzgojita človeka, ki zmore vse, prav vse...

Taki, kakor smo bili, smo mislili, da se ves svet suče le okoli nas; da imamo velike, velike dolžnosti, silen poklic, imenitno in slavno nalogo in da bi se ves svet podrl, če je ne bi izvršili. Resnica pa je bila ta, da smo imeli preveč krvi.

Pa samozavest nam ni bila v škodo; narobe: stila nas je, da smo se dosti učili, brskali po raznih knjigah in o vsem premišljevali.

Po knjigah smo spoznavali svetost umetnosti, a kaj je nje bistvo, se nismo mogli zediniti. Po vse ure, po vse noči

Nikola Tesla

(Ob 70letnici njegovega rojstva.)

Sedemdeset let, dolga in častitljiva doba za moža, ki danes z zadovoljstvom in ponosom zre ob tem slovesnem mejniku nazaj na sijajne uspehe svojega vztrajnega in nepotriganega dela. Koliko izvirnih izumov, ki so naravnost preobrazili in preokrenili celo elektrotehniko in v novo smer! Njegova fundamentalna, da naravnost revolucionarna odkritja presegajo vse ono, kar je bilo kdaj v zgodovini iznajdb zabeleženega, trdi z znanostnim urednikom »Elektrotehnični Eksperimentator« Grahamski v New-Yorku. Zivljenje takega moža nas mora zanimati, zlasti še, ker je našega rodu, naše krvi.

Nikola Tesla je bil rojen 10. julija 1856. v selu Smiljan v bližini Gospića v Liku. Iz-haja iz srbske rodbine. Njegov oče je bil pravoslavni svečenik — mati blaga, bistroumna, a priprosta žena. Nikola je hodil 4 leta v ljudsko šolo v Gospiću in 3 leta v nižjo srednjo šolo istotam. Višjo srednjo šolo je posejal v Karlovcu ter tu napravil 1. 1873. maturo. Nato se je podal na univerzo v Gradec. Pri predavanjih fizike je nekoč profesor razlagal električni motor z Grammejevim obročem in dokazoval, da tak dinamomotor ne more obstajati brez ščetk in komutatorja ali kolektorja, o čemur se pa mladi Tesla ni dal prepričati. Zdelo se mu je, da so mogli tudi taki motorji brez ščetk in komutatorja in tej globoki ideji je ostal zvest celo svoje življenje, dokler je ni udeležil. Opustil je študij fizike in matematike, ter šel na tehniko, da postane inženjer. V tej dobi je čital znanstveno knjigo angleškega fizika Crookesa o izžarevanju materije; knjiga ga je napotila, da je sam začel raziskavanja v isti smeri in ne brez uspeha.

Baš ko je Tesla končal študije v Gradcu, mu je umrl oče in mladi inženjer se je podal v svet. Naprej je šel v Prago, od tam v Budimpešto, kjer je došel s prijateljem Puskom pri razvijanju telefonske mreže po Madžarskem. A Tesla ni zdržal v birokratski državni upravi, pobil je v Pariz 1. 1882. In tam stopil v službo kot elektrotehnik pri neki elektrarni. V Parizu se mu je porodila ena največjih idej, ki je faktično v elektrotehniko izvršila pravo revolucijo. Uzl je svojo idejo o vrtečem se magnetnem polju, ki ga povzročajo eno-, dvo-, tro- ali več fazni izmenični tokovi, idejo, ki je toliko koristila človeštvu. V Parizu se je seznanil z ameriškim inženjerjem in trgovcem, ki so zaslužili v njem velikega denarja in ga zvalili v Ameriko. Šel je svoj sreči nasproti v novo domovino. Nekaj časa je do-loval v New Yorku v laboratoriju svetovno znanega izumitelja Edisona. A kmalu je ugotovil novo elektrotehnično družbo, ki je postala ena najuglednejših (vredil v New Yorku in kjer se danes deluje za blaginjo človeštva in v čast našega imena).

To je bil zunanji potek Teslova življenja v velikih potezih. Kaj pa je vsebina njegovega plodnosa delovanja? Ograjeno je njegovo delo v raznih izumih, ki so v prvi vrsti elektrotehnične narave. O tem je že pričala svetovna razstava v Chicagu 1. 1893, kjer je naš Tesla sam imel velik paviljon lastnih iznajdb. Naslednjega leta je izdal predsednik elektrotehnične in-stituta v New Yorku T. Martin Comerford 400 strani debelo knjigo, ki govori le o iz-najbah Tesle ter v jako jaskavih besedah proslavlja njegovo delo.

Vsak absolutni srednješolec je vsaj nekaj slišal v Teslovih tokih, o Teslovi lu-

či, o Teslovem transformatorju. Teslovi to-ki so izmenični tokovi z veliko frekvenco ali periodo. Več milijonkrat v sekundi menja-vajo smer kakor npr. električna iskra sama tudi tak izmeničen tok. Poleg tega imajo ti toki veliko napetost, po več tisoč, da celo več stotisoč voltov. Proizvajal je te toke Tesla s posebnimi, takozvanimi visoko-frekventnimi generatorji 1. 1880., pozneje pa jih je dosegal s posebnimi transforma-torji. Prvi generatorji te vrste so imeli 1600 obratov v minuti, 1 kilovat efekta in 5109 frekvenc. Ti Teslovi toki imajo čudovite lastnosti n. pr.: gredo rajši skozi tanke žice z velikim uporom kakor skozi debele (impedanca), se razširjajo le na površju provodnika (kožni efekt) ter se zato rabijo v elektroterapiji (proti reumatizmu, proti nu, diabetes, ischias, ekcem itd.). S Teslo-vimi transformatorji visoko napeti toki ka-žejo veličastne pojave razelektrjenja n. pr.: iz žice, v kateri teče tak tok, izhaja modra luč in iskre, ki napravijo na gledalca ne-popisen vtis (Teslova luč). Vsaka žarnica, ki je le z eno žico v dotiku z dovodom Teslo-vega toka, že močno razsvetli. Celot oblo-čnica, velika ali mala gori z visokofrekven-tnim tokom brez onega nečloveškega šumenja, kar se dogaja še obločnica gori z izmeničnim tokom male frekvence. Ti Teslovi toki so brez vsake nevarnosti za človeka, dani je drugače tok s par sto volti že smrtonosen.

Ko se je raznesla vest o stajnih poizku-sih Tesle v Ameriki s temi toki, so ga razne evropske znanstvene akademije in društva vabila na predavanja in Tesla se je odzval ter šel v London in Pariz, kjer je žel od strani odličnega občinstva posvodi obilo priznanja in odlikovanja, njegova poi-je bila naravnost pohod triumfatorja.

Teslovi motorji.

Drugi zelo važen in za elektrotehniko še pomembnejši izum so njegovi električni motorji. V onih letih 1880.—90. je elektroteh-nika izrabljala le istosmerni tok; izmenični tok se niti za obločnice ni dal izkoristiti radi že omenjenega šumenja. Električni mo-torji so se gonili le z istosmernim tokom. Šele Tesla je v tem oziru napravil velik korak naprej, oziroma celo preokrenil smer elektrotehnične in tem pravcu, da so se sko-ro popolnoma izpodrinili motorji z istosmer-nim tokom iz prometa. Njegovi prvotni sin-hronski motorji so se kmalu izkazali kot enakovredni istosmernim.

Idejo o vrtečem se magnetnem polju je tako Tesla udeležil v asinhronskih mo-torjih, ki daleko nadkričujejo sinhronske motorje.

Ogromno je nadalje Teslovo delo na po-lju brezžične telegrafije in telefonije. Že 1. 1899. je izumil prvi visokofrekventni ge-nerator, s katerim je proizvajal neudučne valove, brez katerih bi dandanes brezžična telefonije sploh ne bilo. Izumil je nadalje razne tipe oscilatorjev, s katerimi je isto-tako lahko proizvajal neudučne valove. Zato bi te elektromagnetne valove v etru po vsej pravici lahko imenovali Teslove va-love.

Šele ti valovi so omogočili brezžično te-lefonijo. Že 1. 1892. se je Tesla na london-skem predavanju izrekel proti kablu, ter je naslednjega leta razvil pred 5000 ljudi v Filadelfiji cel svoj brezžični sistem. Prvi njegovi poizkusi v letih 1898—1899 so se sijajno obnesli v razdalji 800—1000 km, do-čim se je Marconi, ki je uporabljal de-zvoje udušene valove, le v najboljšem slu-

čaju posrečilo, premostiti brezžičnim potom razdaljo 120 km. Šele ko je Marconi spre-menil svoj sestav v Tesloven smisel, se mu je posrečilo poslati prvi telegram iz Ev-rope v Ameriko. Takrat je završelo po ev-ropskem časopisu, ki je v nebo povelja-valo Marconija, a na Teslo so pozabili.

Tesla je svoj patent št. 645.576 dne 2. sept. 1897 naslovil: »Brezžični prenos elek-trične energije.« Ravno ta splošen naslov je dal povod, da mu hočejo nekateri zavistniki izgrgati slavo njegovega truda. Res je čudno, kadarkoli se govori in piše o radio-tele-grafiji, oziroma telefoniji, se slišijo ponav-ljati vedno ista imena: Hertz, Righi, Bran-ly, Slaby, Braun, Wien, Goldschmidt, Arco de Forest, Poulsen, Meissner, Popoff zlasti še Marconi in zopet Marconi, samo imena Tesle ni med njimi. To se dogaja žalibog celo pri nas. Šele Tesla je daleč od nas, Marconi pa blizu. Marconi je pač znal izko-ristiti izume drugih, ter kot velik srečnejš sijajno organizirati brezžični sistem.

Nam bodi v zadoščenje, da naš Tesla uživa v Ameriki velik ugled, kjer mu ne kratijo zaslug tudi ne na polju brezžične telefonije, kar svedoči govor ob priliki nje-gove šestdesetletnice, v katerem ga je pre-sednik elektrotehnične instituta v New Yorku slavil kot očeta brezžične telegra-fije in telefonije. Da je Tesla v posesti ne-brojnih odlikovanj znanstvenih društev in akademij, med temi tudi Nobelove nagrade, je znano in umovno. Tudi od naših društev in univerz je prejel častne naslove, kralj sam ga je pred kratkim odlikoval z redom Sv. Save I. vrste.

Pa tudi kot človek nam mora biti Tesla simpatičen, ker je globoko izobražen mož, modna osebnost, ki goreče ljubi svoj roj. Celot knjige govori o tem samo dejstvo, da je odločil trikratno vabilo, da bi posetil Berlin, dasi ga je sam mogel v Vilnem ho-tel videti in ga odlikovati. Zameril je Pru-som, ker so tako brezobzirno preganjali Poljake.

Jugoslovenci gledamo še s posebnim po-nosom in globoko hvaležnostjo na svojega Teslo, ki je celo svoje življenje posvetil delu v prosep človeštva in v pro-slavo našega imena. Zato se iz srca pridru-žujemo milijonom, ki mu danes čestitajo po vsem svetu

Dr. Simon Dolar.

Nove revije

»SRPSKI KNJIZEVNI GLASNIK«. Ju-lijska številka je najstarejša srpske lite-rarne revije se odlikuje zopet po zelo bo-gati vsebini in prinaša v prozi in poeziji prispevke Stojana B. Živanovića, Danila Markovića, dr. Miloša Tribunaca, dr. Vla-da Popovića, Jovana M. Jovanovića, Aleksandra Vidakovića, Milana Kašanina, dr. Miloja Milojevića, Nikole Stanarovića, Božidara Blajića, Jase M. Prodanovića. Poleg li-terarnih prispevkov ima dober umetniški, glasbeni in politični pregled, zaključuje pa z običajnim beležkami. »Srpski književni glasnik« izhaja dvakrat na mesec in stane na leto 180 Din. Naroča se: Beograd, Skop-ljanska ulica 9.

19. številka »SLOVENSKEGA SPORTA« objavlja uvodnik pod naslovom »Čui bomo?« V njem razpravlja o razmerah v našem nogometnem sportu. Drugi članek je posvečen odkritju nagrobnega spomenika popularne-mu pokojnemu nogometašu Franu Učaku. Nadalje vsebino tvorita članka »Kolesar-ske dirke za svetovno prvenstvo in »Hoja«, obširna poročila o nogometu, lahki atletiki, kolesarstvu, hajanju itd. ter zaključni, prav zanimivi članek »Kako dolgo lahko gojimo sport«. »Slovenski sport« se naroča v Ljub-

ljani, Rimska cesta 10, in stane četrtletno 20 Din.

Julijska številka »LOVCA«, vzornega glasila naših lovcev in ribičev, ima naslednjo vsebino: Lj. L.: Za pravičnim smrkom; M. S.: Čas lovopusta na divje kože; inž. Ferdo Lupša: O krokodilih; Vl. Kapus: Lovska odškodnina; dr. Avgust Munda: Lov z umetno muho. — Zaključek tvorita običajna kronika in »Iz lovskega nahrbtnika«. — Priloženo je julijski številki tudi glasilo kinološke zveze »Naši psi«. — Lovce se naroča v Ljubljani, Strossma-jeva ulica 1, in stane na leto 60 Din, člani Slov. lovskega društva pa ga prejema-jo brezplačno.

»SUMARSKI LIST«. Julijska številka ima to-le vsebino: Sivice: O vztrajnem go-spodarstvu; Manojlovič: Metode urejevanja gozdov; Jugoslovensko tržišče drv. Matič: Sušenje hrastov. — Sledi literarni pregled, društvene in osebne vesti, pregled strokovne literature in razne beležke. »Sumarski list« se naroča pri Jugosl. šumar. združenju v Za-grebu, Vukotinovičeva ul. 2, in stane na leto 100 Din; člani Jugoslov. šumarskega združenja ga dobivajo brezplačno.

Julijska številka »JADRANSKE STRA-ŽE«, te čimdalje boljše se razvijajoče naše pomorske revije, je zopet ilustrirana ter prinaša poleg literarnih prispevkov zanimi-ve zgodovinske reminiscence ter tehnična poročila. Številka prinaša tudi sliko in lep nekrolog pokojnemu mornariškemu častni-ku Slovencu Ivo Šumanu, ki se je 31. maja v Novem Sadu smrtno ponesrečil. »Jadran-ska Straža« izhaja vsak mesec in se naroča v Splitu, Botičeva poljana 2. Letno stane 100 Din, posamna številka 10 Din. — Priporo-čamo vsem rodoljubom in nacionalno ču-stečim Jugoslovencem to odlično revijo.

»TAMBURAŠ«, mesečna revija za tam-buraško glasbo. 6. številka je ravnokar iz-šla in vsebuje partituro A. Rubinsteinova »Melodijec«. Glasbeno-književna priloga ob-sega poleg tamburaških vesti razpravo o trzanju. Revijo toplo priporočamo. Naroča se pri M. Modic (Ljubljana, Kopitarjeva ul. 1) in stane letno 120 Din.

»ZBORNIK ZNANSTVENIH RAZPRAV«. Izdaja profesorski zbor juridične fakultete. V. letnik 1925/26. V Ljubljani 1926. Založ-ba juridične fakultete. Cena 100 Din. Prav-kar je izšel V. letnik »Zbornika znanstve-nih razprav«, obsegajoč 411 strani s slede-čimi vsebinami: 1. Univ. prof. dr. Aleks. Bilimovič: Položaj delavcev v Jugos-laviji po poročilih inspekcije dela. 3. Hon. prof. dr. Karl Šavnik: Pravna funkcija šte-vilke v budjetu davčni dohodkov. 4. Univ. prof. dr. Gjorđe Tašić: Jedan pokušaj po-dele državnih funkcija u formalnom i ma-terijalnom smislu (jedno metodološko iz-učavanje). 5. Univ. prof. dr. Metod Dolenc: Pravosodstvo klevetške in boštanjske gra-šine od konca 17. do začetka 19. stoletja. 6. Univ. prof. Mihail Jasinski: Zakoni gra-da Veprična (Statut Vepričanski). 7. Univ. prof. dr. Rado Kušej: Pasivna asistencija pri mešanih zakonih po prejšnjem in po novem katoliškem pravu. 8. Univ. prof. dr. Stanko Lapajne: Današnje kondikcije. 9. Univ. pro-fesor dr. Milan Škerlj: O izumu, stvarjen-em v »službi«. Zbornik V. je posvečen spominu pokojnega profesorja dr. Ivan Zol-gerja in ima na naslovni strani njegovo sliko in posvetitve. — Opozarjamo vse na-obrazce, zlasti pa naše pravnike na to publikacijo, ki se naroča pri naših knjižer-jih ali pa naravnost pri dekanatu juridične fakultete v Ljubljani. Ondi so tudi še v založbi prvi štirje letniki Zbornika znanstvenih razprav, ki prinašajo prvi na 19,

drugi na 12, tretji na 15, četrti na 18 tiskov-nih polah skupaj 27 znanstvenih razprav iz pravnog-zgodovinske, civilno in kazensko-pravne, državno-pravne ter narodnogospo-darske stroke. Vseh pet letnikov Zbornika znanstvenih razprav stane, hkrati pri deka-natu juridične fakultete naročeno, 250 Din.

Gospodinska šola in penzi-jonat „Mladika“ v Ljubljani

V najlepšem delu Ljubljane, poleg mest-ne ženske realne gimnazije, na ogli Šubi-čeve in Levstikove ulice, v bližini Tivol-skega gozda in obdana krog in krog z vrtno in parkom, se nahaja moderna stav-ba penzionata »Mladika«. Penzionat je namenjen onim gojenkam, ki hočejo pose-čati gospodinsko šolo, žensko realno gim-nazijo ali pa tudi kako drugo šolo, sploh vsem onim deklam, ki žele izpopolniti svojo izobrazbo v kaki stroki.

Gospodinska šola v Mladiki se prične dne 1. oktobra. Vpisovanje je dne 29. in 30. sept. ob 9. uri zjutraj.

Namen gospodinske šole je, podati občo gospodinsko naobrazbo in temeljit teoreti-čen in praktičen pouk v vseh strokah go-spodinjstva.

Za sprejem je treba, da je gojenka iz-polnila najmanj 16. leto in da se izkaže z izpovedovalom dovršene meščanske ali nje-j podobne šole.

Učni predmeti so: Gospodinsko spisej računstvo in knjigovodstvo, vzgojeslovje, živiloznanstvo, državnoznanstvo, nauk i gospodinjstva, zdravstvo, vrtnarstvo, ser-viranje, kuhanje, šivanje, pranje, likanje in vsa domača opravila. Vse navedene predmete poučuje strokovno izprašani učiteljice, oziroma profesorji.

Vsaka gojenka plača pri vstopu Din 50.— kot pristojbino za učila.

Učenke so ali zunanje, ki stanujejo doma ali drugod, ali pa notranje, ki stanujejo v internatu, ki je v zvezi z gospodinsko šo-lo. Zunanje gojenke plačajo mesečno i ukovino vred Din 600.—, notranje pa pla-čujejo za vso oskrbo in ukovino Din 1100.

Pouk traja od 8. ure zjutraj do 6. zvečer. Odmor je med 14. in 15. uro. Učenke se razdeljene v 2 skupini, od katerih je ena zaposlena pri šivanju, odn. pranju in lika-nju, druga pa pri kuhanju. Teoretični pouk se vrši skupno. Zunanje gojenke gredo lah-ko po 18. uri domov, notranje pa so za-poslene po skupinah pri pripravljanju ve-čerje in pri posebnih urah, kakor pri fran-coščini, italijanščini, klavirju itd.

V internat gospodinske šole se spreje-majo tudi učenke drugih šol, ki imajo vsd oskrbo in provrsto hrano. Mesečni hono-rar za te gojenke znaša Din 1000.— S se-boj je prinesli perilo, obleko določeno po uvidenosti svojih staršev in jedilni pribor in priče, posteljno perilo, 1 letno in 2 zim-ski odeji, pernico in blazino. Internat ima svojega domačega zdravnika ter poleg učiteljic tudi še perfektno, ki poučuje francoščino in vodi francosko konverzacijo.

Večerni gospodinski in kuharski tečaji za uradiške soproje, uradnice in za delav-ke se bodo tudi letos vršili. Ti tečaji začne prve dni oktobra, trajajo 3 mesece in se vrše po 3 krat v tednu od 17. ure dalje. Natančnejša polsalna dale ravateljstvo ženske realne gimnazije v Ljubljani.

UNDERWOOD

pisalni stroj je dosegel svetovni sloves. Nad 2.000.000 strojev v prometu in rabi.

Zastopstvo: Lud. Baraga

LJUBLJANA Selenburgova ulica 6

vrstena »PALMA« ni razkosje ker daje elastično u-g-hojo, ter je vsakemu praktično in varčnemu človeku u-hodno potrebna tembolj, ker je mnogo bolj trajna in č-č-kakor usnje. Ena polkušnja vas brž prepriča. Odtlej ne b-hteli več nositi čevljev brez »PALME«.

Darujte za sokolski Tabor!

Prodaja se eno-družinska hišica (prilika). — Polane št. 20, p. št. Vid nad Ljubljano. 2082

Prodajalka,

pridna in poštena, izur-jena v mešani stroki — želi premeniti sedanje mesto; gre tudi na de-ž-jo. — Ponudbe pod »Pro-dajalka/2046« na upravo »Slov. Naroda«.

Več stotov maku-laturnega papirja prodaja — Tourist-Office, Ljubljana, Dunajska ce-sta 1. 2076

Volno in bombaž

na drobno in debelo — za strojno pletenje in za vsakovrstna ročna dela, se dobi v veliki izbiri in po najnižjih cenah pri — Karol Prelog, Ljubljana, Gosposka ulica 3, Stari trg 12. 122/T

Razprodaja

traja še nekaj časa. Ne zamudite prilike, kdor hoče kaj poceni Jupiter — Jos. Selovin — Čuden, trgovina zlatnine, srebr-nine, (kina srebro) in koles, Ljubljana, Mestni trg št. 13. 2080

Strojepisje

učna ura Din 3,75 — Christofov učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta 7/1. — Začetek dne 2. avgusta. — Vpisova-nje 2. avgusta od 6. do 9. ure zvečer. 2065

Zaljubila bi se

samostojna gospica z vsemi dobrimi lastnost-mi v inteligentnega, sim-patičnega gospoda v sta-rosti ne pod 30 let. — Dopisi po možnosti s sli-ko pod »Anica/2069« na upravo »Slov. Naroda«.

Damske obleke

najmodernejše, podelen in ceir od Din 70 do 130; frofir, batist, eta-min od Din 130 do 190; volnene v raznih barvah od Din 250 do 380; svi-lene od Din 320 do 380 — pri F. in I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra ce-sta 29. 2081

Elevator

za prodati. Potpuno nov i nerabljen, fabrikat Hof-her, Schrantz & Clayton-Shuttleworth, za tjeranje upravo i u kotu. Cije-na ispod današnje tvor-nike. — Upitati i po-gledati kod Robert Bress-lauer, Daruvar. 2053

Dvokolesa

znamk »Tribuna«, Dia-manth, »Favor«, »Styria«, »Frera«, »Blanchi«, »Re-cord«, »Champion«, »Pre-zions«, »Legnano« v za-logi. Pneumatika najfi-nejše vrste »Dunlop«, »Michelin«, »Pirelli« itd. Najnovejši modeli in najnižje cene. — Ceniki franco; prodaja na obro-ke. — F. Batelj, Ljublja-na, Karlovska c. 4. 107/T

Suho skladišče

iščem v najem. — Po-nudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Skladišče 2047«.

Službo sluga,

vratarja ali nočnega vra-tarja išče invalid. — Po-nudbe pod »Posten/2044« na upravo »Slov. Nar.«.

RADIO
aparate in sestavne dele ima v zalogi
FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5

STAMPILJE
pečate
graverstvo, etikete
SITAR & SVETEK
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 13.

Gospodarski strojevi

za prodati, novi, uz po-voljne cijene. Naročito ručne vršalice, geplovi i pastorki, mlatilice na gepi, vjaterjanci, drljače i plugovi, sijalice i kosi-lice itd itd. — Upitati i pogledati kod Robert Bresslauer, Daruvar. 2053

G. Flux, Ljubljana, Gosposka 4/L — Posre-dovalnica boljših služb, čez 35 let obstoječa — išče nadzornika na veli-ko posestvo, 2 hišni k otrokom z znanjem nem-ščine, gospodično k otro-kom (Hrvatsko), več de-let za vsako delo, per-fektno kuharice (Zagreb, Gorenjsko, Krško), sa-mostojno gospodinjjo za uradniško menzo itd. — Priporoča intelig. oseboj vsake vrste za vsako de-lo z dobrim izpričevalom s kavejco za tu in izven. Priložite znamke za od-govor. 2077

V neizmerni žalosti sporočamo pretužno vest, da je naš iskreno-ljubljani brat, nečak in bratranec, gospod

dr. Josip Stojc

primarij, chirurg

dne 9. julija ob štirih popoldne, previden s tolažili sv. vere, po kratki, mukepolni boleznj preminil.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v nedeljo, dne 11. t. m. ob štirih popoldne iz hiše žalosti, Realjeva cesta št. 12, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v torek, dne 13. t. m. ob sedmih zjutraj v farni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 9. julija 1926.

Globoko žalujejo ostali.

Mesni pogrebni zavod v Ljubljani.

2078

Pozor čevljarji!

Naznanjam spošt. čevljarjem in občinstvu v Ljubljani in na de-želi, da sem poleg svoje usnjarske trgovine na Sv. Petra c. 30

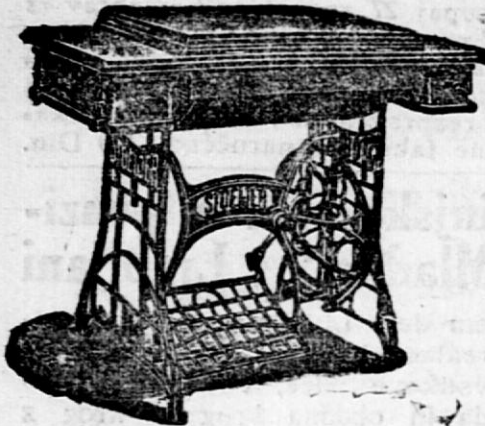
otvoril
ŠPECIJALNO DELAVNICO
za gornje dele vseh vrst čevljev.

Izdeloval bodem dobro blago, vestno in po najnižjih cenah se prijazno priporočam

M. Marchiotti

usnjar, delavnica gornjih delov Ljubljana, Sv. Petra c. 30.

2079

15 letno jamstvo
najpopolnejši **STOEWER** šivalni stroji s pogreznim transporterjem (grabelj); z enostavnim premikom je pripravljen za šivanje, vezenje ali šivanje

LUD. BARAGA
LJUBLJANA
Selenburgova ul. 6, I. 219-L
Telefon št. 980.

Pletilni stroji

emškega izdelka patent „Ideal“ jamstvom za nogavice, jopice, vitarje in vsakovrstne pletenine udijo vsakomur najboljše in slurno eksistenco. V zalogi s pokom, ki je jako lahak, in po potrebi tudi s stanovanjem edino lepri

F. Kos, Ljubljana, Zidovska ul. 5
Generalni zastopnik.

Sanatorij za odrasle in otroke

DR. KOLOMAN SZEGO

ABBZIA (Opatija)

Dietno zdravljenje na različne načine: za okrepitev, odebilitve, in učvrstitev. Otroci od 6 let naprej se sprejmejo tudi brez spremstva. Različni poletni sporti. Velik park. Lasno kopališče s 40 kabinami. Radio. Švedska gimnastika. 9. T

LOKOMOBILI MOTORI DIZEL i SAUGAS

GATERI PINI & KAY

KOMPL. PILANE

POVOLJNI PLAČEVNI USLOVI

Braća FISCHER D.

ZAGREB, Pantovčak 1b.

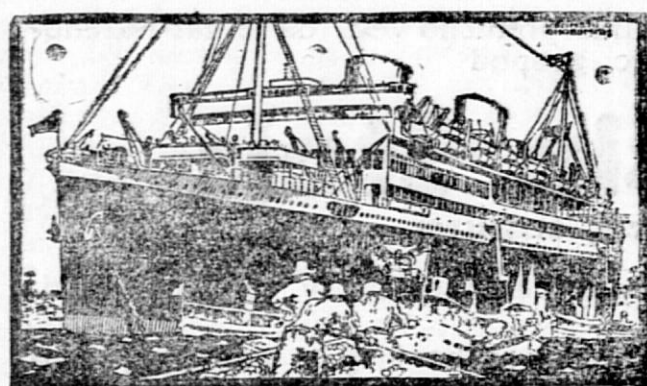
Motorno kolo 2068
PRODAM pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod št. 100 „Indian 2068“.

!Najnovejša iznajdba!
Brez kvarjenja blaga kemično snajenje in vsakovrstno barvanje oblek.

ANTON BOC 68-T
Ljubljana, Selenburgova ulica 6
I. nadst. Glince-Vič 46

J. Stjepušin
— Sisak —
preporuča najbolje tambure, žice partiture, škole ostale potrebštine za sva glazbela. Odlikovan na pariskoj izložbi. — Cjenici franko

22-T

ROYAL MAIL LINE

Kr. angleška poštna parobrodna linija — Generalno zastopstvo za krajevno S. H. S. Zagreb, Trg. I. št. 17.

Redoviti potniški promet:
Hamburg-Cherbourg-Southampton v New York in Kanado
Cherbourg-Liverpool-Southampton v Južno Ameriko.

— Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, Sanpaulo. —
Održava potnikov v prvem, drugem in tretjem razredu.
Kabina tretjega razreda z dvema in štirim posteljami.

Podzastopstva:
Beograd, Karagjorgjeva ulica 91. — Ljubljana, Kolodvorska ulica 26. —
Vel. Bečkerek, Princese Jelene obala 7. — Bitolj, Bulvard Aleksandra 163.
Brzgojavni naslov za gori navedena podzastopstva „Royalmail“.
Za Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Crnogoro:
Sarajevo: Srpska Prometna banka. Telegram adresa: Prometna banka.
Gruž: Kapetan Ivo Hagjić. Telegram adresa: Hagjić.
SPLIT, Dioklecijanova obala 8 — METKOVIĆ, Ivo Veraja

TUDI STARA MATI

si ogleduje zlato milo, katerega priznana nedosegljivo kakovost in štedljivost pri uporabi se splošno hvali. To je pristno

Zlatorog terpentinsvo milo,

ki napravi tako lepo, belo, bleščeče in duhteče perilo. Vrh tega vsebuje pa vsak tisoči komad

pristni zlatnik po 10 frankov.

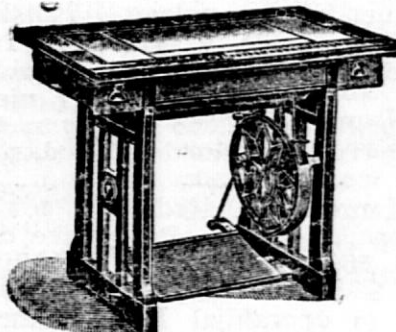
Najboljša kolesa so GRITZNER

in šivalni stroji

za obrt, dom **JOSIP PETELINC, Ljubljana**. Pouk šivanja in industrijo. nega **vezenja** brezpačen.

Najnižje cene!

Tudi na obroke!

Praznu TVORNICU ili MLIN

sa vođenom snagom od najmanje 300 HP i većim zemljištem u sjevernoj Jugoslaviji, blizu željezničke stanice za tekstilnu tvornicu,

T. R. A. Ž. I. M. O.

Ponudbe sa situacionim planom i opisom radnih i životnih prilika okolice pod „W. A. 4126“ na **RUDOLF MOSSE, WIEN I. Seilersstätte 2**

Absolventinja

trgovske škole, zmožna strojeopisa in stenografije ter vsakršnega pisarniškega dela — išče službo. — Ponudbe na upravo „Slov. Naroda“ pod „Pridna/2045“.

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana

Dunajska cesta 15 in Gosposvetska c. 2 (dvorišče kavarnе „Evropa“)

Se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmerne. 78-T

Najnovejši opoznamni izum petrolejska plinska svetiljka,

„AIDA“ z žurovo žarnico

200-500

svet. moči.

Krasna bela luč

Neznatna poraba petroleja

Svetl. kakor elektrika!

„AIDA“

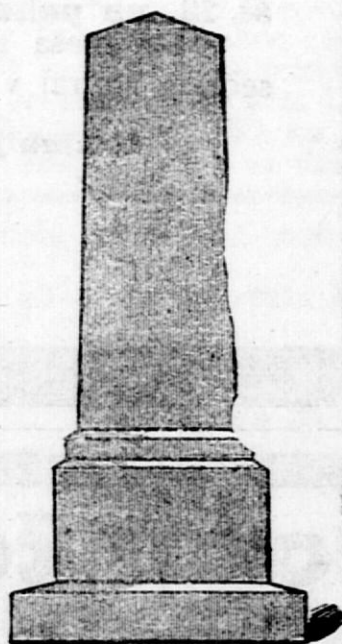
se rabi za razsvetljavo prodajalnic, uradov, gostilnic, šol, cerkev, dvorišč, vrtov itd. „AIDA“ je prikladna za najmanjše in največje prostore. — Zahtevajte prospekt! Glavno skladišče za SHS ima elektrotehnična firma

ŠVARC i drug

ZAGREB, Preradovičeva ulica 1

— Išćemo zaupne zastopnike —

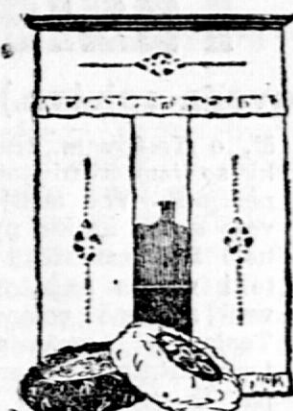
— Zahtevajte takoj prospekt! —

Felix Toman,

kamnoseški mojster v Ljubljani, Resljeva cesta 30

pr. poroča bogato zalogo nagrobnih spomenikov od marmorja in granita, plošče za grobnice, marmornate plošče za mobilije po najnižjih cenah.

Mehanično umetno vezenje

zastorov, perila, monogramov, oblek, fino belo in barvasto azuriranje, entlanje, predtiskanje

Matek & Mikeš,

Ljubljana, Dalmatinova 13

Najfiniša izvršitev, brezkonkurenčne cene, najkulantneša postrežba. 118-T

Zobni zdravnik Dr. PUHER

ne ordinira do 1. avgusta

Stari kelesarji priporočajo le

„Puch“ - kolesa

zato jih večina pridno kupuje le pri tvrdki

Ign. Vok, Ljubljana
Tavčarjeva (Sodna) ul. 7

Nizke cene! 117-T Tudi na obroke!

Telefon **Ivan Zakotnik** Telefon 379 mestni tesarski mojster 379

LJUBLJANA, Dunajska cesta 46

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike. Stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesena ograje itd. — Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov. **PARNI ŽAGA** 23-T **Tovarna furnirja**

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani :: prodaja 21-T

:: premog ::

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoskovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

Naslov: PROMETNI ZAVOD za PREMOG d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/I

Naznanilo preselitve.

KARL PRELOG, trgovina z volno, bombažem in galanterijo, je preselil svojo doslej na **Galusovem nabrežju št. 11** se nahajajočo trgovino v

Gosposko ulico št. 3.

Trgovina na Starem trgu št. 12 ostane še nadalje. Ob tej priliki, se cenjenim odjemalcem zahvaljujem za dosedanje zaupanje ter se priporočam za nadaljno naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Karl Prelog.

Konopce in vrvi

nudi

Fabrika KANAPA i UŽARIJE d. d. ODŽACI (Bačka)

Od 13. aprila globoko znižane cene!

Zahtevajte cenik! Zahtevajte cenik!

Zastopstvo v Mariboru pri gosp. Franc Rainer.

PODRUZNICE:

Maribor, Kamnik, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Slovenske Konjice, Slovenj-gradec, Prevalje

TRGOVSKA BANKA, D. D., LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA št. 4 (v lastni stavbi)

KAPITAL in REZERVE preko Din 19,500.000

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavke: TRGOVSKA

Telefoni: 139, 146, 458